

Stevenson Yra Demokraštų Kandidatas Į Prezidentus

Jo Pagelbininku Nominuotas Senatorius Sparkman

Demokratų Konvencijoje Chicagoje kandidatu į prezidentus buvo nominuotas Illinojaus gubernatorius Adlai Stevensonas, o į viceprezidentus — Alabamos senatorius Sparkmanas.

Konvencija buvo labai triukšminga ir vietomis labai juokinga. Daugiausia triukšmo buvo dėl programos, po kuria atsisakė pasirašyti trijų pietinių valstijų delegacijos. Šiauriečiai tada užsispyrė išmesti pietinių valstijų delegatus iš konvencijos. Ir pradėjo balsuoti: išmesti, ar ne. Daugumas balsų nutarė išmesti. Bet paskui vienos valstijos delegacija po kitos pradėjo savo balsavimus "taisyti" ir "pataisė" taip, kad "pietų broliai" pasilikto, nors jie ir nesutinka su didžiumos priimta programa.

Stipriausias kandidatas buvo Kefauver, bet Trumanas buvo jam priešingas, nes Kefauver yra iškėlęs daug negražių Trumano frentų darbėlių. Trumanas stoji už Illinojaus gubernatorių Stevensoną. O Stevensonas pasakė: "Prezidento pareigoms netinka nei mano protas, nei būdas, nei sveikata". Vistiek Stevensoną nominavo ir jos apsiėmė.

Vice-prezidento vietai demokratams nominavo Alabamos senatorių Sparkmaną, kuris yra priešingas jų platformai.

"Nepalaužiami ir Nesunaikinami Baltai",

konstatavo įtakingas am-čių dienraštis "N. Y. Herald Tribune" tiek New Yorko, tiek Paryžiaus laidose, pažymėdamas, kad tie, kurie nėra niekad netekę savo tėvynių, negali kaip reikiant suprasti tų, kuriuos toks likimas ištiko. Tačiau jau tas pats faktas, kad Lietuva turi savo ministerį Vašingtone ir kad lietuvių atstovai kartu su kt. tremtinių politikais pasirašė Williamsburgo deklaraciją, skelbiančią, išginus iš jų kraštų tiraniją, atstautysiant jose visas laisves, iš tikro pasako daug daugiau negu eiliniam piliečiui gali išsakyti rodytis. Pasizadėjimas Virginijos Teisių Chartos principus įgyvendinti jų būsimosiose konstitucijose ir pareikštas noras dėtis į organizuojamos Europos federaciją, dienraščio manymu, suteikia plačiai tremtinių armijai ir visiems ateity viltį: jog vis dėlto už visų tų destruktivių jėgų tvirčiau šviečia kilnus idealus. Ir daugeliui Lietuva nėra jokia svajonė, bet realybė, kol yra, kas pripažįstamas Vašingtone ir ten jai atstovauja.

Nr. 31 - mas

WORCESTER, MASS., Rugpjūčio (August) 2, 1952

Vol. XXXV

KORĖJOJ TAIKOS VILTIS GĖSTA

SEOUL, Korėja. — Generolas James A. Van Fleet, Jungtinių Valstijų 8-tos armijos ir Jungtinių Tautų jėgų vadovas, sakė, kad paskutinieji įvykiai Korėjoje rodo "mažiau progos susitaikyti negu buvo bile kada anksčiau". Generolas Van Fleet perspėjo: Komunistai turi arti 1,000,000 kareivių, nežiurint kad neseniai jų linijos buvo praretintos. Vienok, alijantai gali nugalėti bile prieš koncentraciją, bile kokiame fronto punkte. Generolas Van Fleet yra įsitikinęs, kad komunistam buvo reikalinga paliaubų birželio ir lapkričio 1951 m. delto

kad buvo blogame padėjime ir bijojo žiemos. Dabar kada jau žiemą pergyveno, komunistai drasesni ir negalima su jais susikalbėt prie taikos stalo".

Generolas mano, kad su vieno milijono kareivių armija komunistai pasiruošę "išlaukti" karą ar bus ar nebus paliaubų. Lietūs kurie pavertė žemę į purvyną ir apsėmė daug žemės Korėjoje privargino komunistus. Sąjungininkams lietaus sezonas nėra bausis, nes jų visi keiliai ir tiltai yra gerame stovyje ir turi užtektinai atsargų visur.

Perversmas Egipte

KAIRO, Egiptas. — Egipto nauja vyriausybė panaikino visus karališkus, turtuolių ir politiškus titulus. Naujas režimas, kurį paverstė karalių Farouką abdikuoti pereitą šeštadienį pasizadėjo toliau tęsti monarchiją, po Farouko septynių mėnesių sūnaus naujo karaliaus, Faud Anro. Generolas Maguib, kurs perėmė Egipto vyriausybės kontrolę pranešė, kad Armijos karininkai nuo šio laiko bus pripažinti vien tik pagal jų militarišką laipsnį.

Egipto valdovas karalius Farouk atplaukė savo jachta į Napolio įlanką ir išmetė inkarą Capri salos pakrašty. Atstatydintas karalius Faroukas su savo žmona, septynių mėnesių sūnum, sosto įpėdiniu, ir trimis dukterimis, ketina apsigyventi šioje saloje. Buvęs karalius Farouk pranešė, kad jisai save vadinsis kunigaikštis Farouk Fuad.

Pagelba Massachusetts Valstijos Ukininkams

BOSTON, Mass. — Ūkininkų Federacija įteikė prašymą gubernatoriui Dever prašyti federalės vyriausybės, kad pripažintų Massachusetts valstybę nelaimės plotu, idant jos ukininkai galėtų atsilaikyti nuo aštriausios sausros per 50 metų gaunant RFC paskolas. Tuo pačiu laiku, valstybės oro taryba laikė nepaprastą sesiją aptarti apie dirbtino lietaus naudojimą.

Per visą valstybę, ganyklos ir pievos išdžiuvę, gi rytinėje daly kukuruzų ir pomidorų 3,000 akrų žuvo. Dabar lietus vertas \$1,000,000 už kiekvieną colį. Oro biuras tegalėjo siūlyt mažai vilties kad lis prieš savaitgalį.

"Amerikos Balsas" Kalbės Garsiau

Washingtono valdžia nutarė uždaryti žurnalą "Ameriką", kuris buvo spausdinamas rusų kalba ir siunčiamas Rusijon Kadangi Stalinas cenzura paskutiniiais laikais pradėjo to žurnalo platinimą varžyti, tai Amerika jo daugiau nespausdins, bet sustiprins "Voice of America" radijo bangas kad Rusijoj žmonės aiškiau jį girdėtų.

Ike Pradeda Kovą Dėl Baltųjų Rumų

DENVER, Colo. — Pasilsėjęs per 10 meškeriojimo dienų, respublikonų kandidatas į prezidentus generolas Dwight Eisenhower susišaukė savo patarėjus, kad išdirbtų paskutinius planus, kaip mušti demokratų ir paimti į savo rankas Baltuosius Rumus Washingtone.

Eisenhowerio patarėjų štabui vadovauja New Hampshire valstybės gubernatorius Adams. Kiti politikai, dalyvavę pasitarimuose pas respublikonų kandidata, buvo senatoriai Carlson iš Kansas ir Seaton iš Nebraskos.

Tarp patarėjų yra ir atstovas Judd iš Minnesotos, laikomas žemės ūkio specialistu ir Chiang - Kaišeko rėmėju. Netrukus laukiama atvykstant Paul Hofman, buvusio Marshallo plano lėšų valdytojo, sen. Lodge iš Massachusetts.

Kandidatas viceprezidentus išvyko į Columbus, O., pasakyti kalbą. Gen. Eisenhoweris pasizadėjo dalyvauti užsienio karų veteranų suvažiavime Kalifornijoje.

Plieno Trukumas

WASHINGTON, D. C. — Vyriausybė apskaitliavo, kad daugelis iš šio krašto keturių milijonų darbininkų bus be darbų ateinančiuose mėnesiuose iš priežasties aršiausio plieno streiko istorijoje. Nors streikas baigtas, civiliška ir apginimo pramonė kentės nuo plieno trukumo iki šio meto pabaigos.

Nuo šio streiko smūgio, ims ilgą laiką atsigrębt. Jau 1,500,000 darbininkų neteko darbų. Tūkstančiai kompanijų sustos dirbė ir dar daugiau tūkstančių darbininkų bus paleisti, nors ir pradėta vėl plieną gaminti.

Plieno streikas kainavo kraštui 20 milijonų naujo plieno tonų, 300 naujų diesel lokomotyvų ir apie 20,000 krovininių kary, kas trukdys apginimo atsargų ir kareivių gyvenimui.

Eva Peron Jau Mirė

Pereitą savaitę Buenos Aires mieste mirė Eva Peron, Argentinos diktatoriaus Perono žmona, palyginamai dar jauna moteris. Per tris dienas visa šalis buvo apsidengusi gedulu, užsidarė visos valstybinės įstaigos, sustojo darbai. Eva Peronienė buvo labai stipri asmenybė Pietų Amerikos politikoj. Yra net manoma, kad be jos Peronas nebūtų galėjęs iki šiol išlaikyti valdžios vairo. Trumanas nusiuntė Peronui šios šalies užuojautą.

Senatorius Brien McMahon Mirė

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Brien McMahon, sulaukęs 48 metų, mirė liepos 28-tą, Georgetown Ligoninėje nuo vėžio. Senatorius McMahon buvo pasaulinės taikos ir mažųjų bolševikų pavergtų tautų čempionas. Jisai buvo senato atominės energijos pirmininkas. Jisai ieškojo būdų, kaip naudoti atominę energiją žmonijos gerovei, ne kariškiems tikslams.

Senatorius McMahon buvo geras nuoširdus draugas lietuviams ir baltiečiams. Jisai daug kartų kalbėdavo Connecticut lietuvių surinkimuose, ypač vasario 16-tos minėjimuose. Jisai gyveno Norwalk, Conn., kur jo šeima įsikūrė prieš šimtą metų. Del Senatoriaus McMahon mirties daug liūdi žmonės visame krašte, ypač Washingtone, kur jo talentai ir neribota energija pelnijo jam aukštą vietą vyriausybėje.

AR UGNINIAI KAMUOLIAI IŠ KITO PLANETO?

WASHINGTON. — Nauja slaptingų kamuolių armada švistelėjo virš sostinės naktį jau trečią kartą ir Oro Jėga paskyrė žymiausius mokslo protus išrišti 1952 m. išsiplėtojusį "skrendančių lėkščių" galvosukį. Majoras generolas John A. Sanford, Oro Žvalgybos viršininkas, vadovauja pastangose pasiekti dangaus paslapties dugną. Šios tautos daugiausia patyrę raketinių lėktuvų vairuotojai negalėjo iškiol išaiškinti kas tos skrendančios lėkštės.

Ne tikai Washingtone, bet ir kitose J. V. dalyse, net ir Los Angeles, Kalifornijoje daug žmonių pranešė, kad danguose matė apšviestą apskritų kamuolių skrendantį kaip zaibas nakties metu.

Detroit, dr. Leo Goldberg, Michigan universiteto astro-

nomijos departamento galva, išreiškė nuomonę, kad skrendančios lėkštės yra arba atmosferos reiškinys arba paprasti daiktai, kaip žvaigždės kada debesys praslenka. Washington, majoras Donald E. Keyhoe, marinas lakūnas kurs parašė knygą "Skrendančios Lėkštės Tikrai Yra" pasakė jo nuomonę, kad iš kitų planetų siunčiama "spionažo laivai" iširti pasauli. Vienok majoras generolas John A. Samford sakė, kad tos lėkštės yra tiktai sumaišytas karštas oras.

Ponas Samford pranešė, kad Oro Jėga užsakė 200 specialiai įrengtas kameras, kurios pasakys ar šios lėkštės pasigamina savo šviesą iš degančių dujų ar kitų kūrų — ar jos yra vien tik natūrališki atspindžiai.

STALINAS RENGIA PERVERSMA JUNGTINEMS VALSTYBEMS

WASHINGTON, D. C. — Senato vidaus apsaugos komitetas kuriam vadovauja Senatorius McCarran, iš Nevados valstybės, pranešė FBI ilgą slaptą raportą, kurs sako Rusijos premieras Stalinas nutarė kad komunistai gali atsiekti galią Jungtinėse Valstybėse tiktai per "priverstiną vyriausybės nuvertimą" — niekuomet taikingu būdu. Federalis Biuras sakė, kad Stalinas pareiškė, kad Karolis Marksas, vienas iš komunizmo steigėjų manė, kad buvo proga taikingai revoliucijai Jungtinėse Valstybėse ir Britanijoje. Dabar Stalino raštai ir kalbos aiškina, kad sąly-

gės pasikeitė ir tiktai jėga ir smurtas gali įvykdyti komunistų tikslą. Senatorius McCarran prašė leidimo šį raportą paskelbti delto, kad "yra ypatų", kurie bandė mums pasakyt, jog komunistai ne pavojingi ir jie neturėjo jokių planų ginkluotai revoliucijai šiam kraštui".

FBI savo raporte dokumentaliai įrodė, kad komunistų partija J. Valstybėse mokina ir stovi už nuvertimą ir sugriovimą Jungtinių Valst. vyriaus. jėga ir prieš jų manė, kad buvo proga taikingai revoliucijai Jungtinėse Valstybėse ir Britanijoje. Dabar Stalino raštai, taipgi Markso, Engeldo, Lenino ir Stalino raštai.

GROMYKO - AMBASADORIUS BRITANIJAI

LONDONAS. — Andrei Gromyko, buvęs Sovietų Užsienio Ministeris šią savaitę atvyko į Angliją kaip ambasadorius Britanijai. Prieš komunistai, sekdami komunistų paprotį dalyti plakatus, stotyje metė lapelius ir šaukė "eik namo Gromyko".

Vienas iš jų buvo suareštuotas po Gromyko pasitikimo Viktorija stoty.

Tarp šio viso triukšmo Gromyko sustojo ant stoties platformos ir pareiškė: "Norėčiau matyti, kad britų žmonės ir sovietų Unijos žmonės suprastų viens kitą, ypač dabar, kada randasi tiek daug tarptautinių problemų, kurie turi būti išrišti. Geri normališki santykiai tarp mūsų kraštų pagelbėtų prieiti prie išrišimo problemų taipgi prie tarptautinės taikos stiprinimo".

Šis pareiškimas įrodo anksčiau pareiškstą įspūdį, kad premieras Stalinas nesiųstų tokio aukšto laipsnio diplomata Londonui tiktai kad ypatingai stengtis pagerinti santykius su Britanija.

Neleido Kelti Pieno Kainų

Pieno Kontrolės Taryba Massachusetts valstijoje neleido pieno perkupčiams kelti pieno kainų. Jie norėjo jas pakelti teisindamiesi, kad dėl ilgos sausros išdžiuvo ganyklos. Bet tuo pačiu laiku atpigo pašariniai javai, atsakė pieno kontrolės taryba.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Gražios Išleistuvės Klube Dikiniams, Svečias Iš Montreal Dr. Andriukaitis, Žymūs Graduatai, Kitos Žinios.

Šeštadienio vakare, liepos 26 d. klubo rūmuose įvyko gražios, įspūdingos išleistuvės gerb. ponams Dikiniams, kurie išsikelia iš Hartfordo į Bostoną. Jų draugai, Hartfordo Liet. Vyrų Akteto nariai ir kiti, viso apie 40 lietuvių ir lietuvių — jaunieji ateiviai lietuvių surengė gražią arbatėlę proga ponų Dikinių išleistuvių tikslu pagerbti ponus Dikinius ir jiems palinkėti laimės ir sėkmės Bostone. Iš senesniųjų amerikiečių lietuvių dalyvavo p. W. M. Chase ir svečias iš Montreal (Kanados), dr. Andriukaitis, taipgi, ponai Gižienė.

Išleistuvių arbatėlė buvo su užkandėliu ir nugėrimais. Labai jauki ir maloni visiems tuo atžvilgiu, kad susirinkusieji į ponų Dikinių išleistuves buvo tarsi vienos šeimos žmonės — giminingi, artimi idealiam ir tautiniame gyvenime — vietos kultūrininkai ir inteligentai savo veikla ir lietuviybės idealume pasireiškiantieji žmonės.

Visiems svečiams vadovavo lietuvių skautų vadas, p. V. Nenortas, savo įžanginėje kalboje pareiškė apgailėstą, kad vietos lietuvių, tuoliau, vyrų akteto nariai, netenka savo geriausio dainininko — baso, kad aktekte palieką tikta "pus-bosiai". Iš p. V. Nenorto pareiškimo buvo suprasta, kad p. Dikinio vyrų akteto nariai jaus stoka vieno gero ir stipriausio baso balso ir gal užtruks nemažai laiko ligi kitas dainininkas bus rastas užvadavimui p. Dikinio. Visgi, p. ponams Dikiniams sėkmės ir laimės Bostone. Ir p. Chase linkėjo ponams Dikiniams laimės ir sėkmės, taipgi, p. Giedraitis pareiškė dvi, kad gal ateityje ponai Dikiniai pasiekę savo tikslo Bostone, vėl sugrįš į Hartfordą.

Tobula, Graži Meniška Jauna Porelė

Gerb. ponai Dikiniai jauni žmonės, taurieji lietuvių, abu meniškai. Dikinis pasižymėjo vyrų aktekte p. J. Petkaičio, jauno muziko vadovaujamam, o ponai Dikiniai kaip scenos menininkai. Vietos lietuvių gerėjosi jos gražiais eilėraščiais, kuriuos ji išpildydavo mūsų kuklioje lietuviškoje scenoje ir neabejoju, kad ji gali pasireikšti scenoje kaip vaidintoja. Tai jauna ir gabi lietuvaite, savo personalu ir meninėmis savybėmis ponai Dikiniai ryškiai pasireiškė mūsų mažoje lietuvių kolonijoje. Linkime mes jiems platesnių erdvių Bostone lietuvių menininkų ir kultūrininkų rateliuose.

"Ir kas gi tamstas traukia į Bostoną? — paklausiau ponitę Dikiniene."

"Mano vyras rengiasi baigti studijas inžinieriaus Bostone, tikriaus sakant, Cambridge, Bostono priemiestyje." Pasirodo, kad p. Dikinis rengiasi būti elektros inžinierijos srityje specialistu, atestuotu inžinierijos profesionalu. Ir ponai Dikiniai mėgėja meno turės daugiau progų Bostone pagilinti savo meninę žinybą. Nenuostabu tautai, kad Harvard universitetas juos ištraukė iš mūsų kolonijos.

SU - KNYGOMIS GEROMIS DRAUGAUK

Per knygų pamokas nebūsi beverčiu, Tapsi išmintingu, liksi žymiu, turčiu. Tūkstančius geriausių patarimų gausi, Kilniai apsišviesi — pilnu žmogum būsi.

Skirkis mokslo knygą sau geriausiu draugu! Su ja bus visuose reikaluose saugu, Pareigose jausies, tvirtu — vadovingu, Užduočių eigoje kopsi, pasekmingu.

A. J. Jokubaitis

JUOŽA BANCEVIČIŲ PRISIMINUS

CHICAGO, ILL.

Lygiai prieš dvi savaites, liepos 16 d., buvo palaidotas Juozas Bancevičius, kuris daugelį buvo žinomas kaip "drapiežnas džukas".

Velionis Bancevičius prieš keturiasdešimt su viršum metų pradėjo garsėti kaip labai gabus sportas tais laikais nelabai tebuvo populiarus. Vienas kitas lietuvis teturėjo pakankamai išvermės lavintis ir treniruotis. Iš tiesų, nebuvo tai lengvas dalykas: dirbant sunkius fizinius darbus, nelengva buvo prisivesti treniruotis, ir treniruotis sistematingai, — du ar tris kartus per savaitę. Reikėjo didelio pamėgimo bei atsidavimo imtynių sportui, kad būtų galima nuolat treniruotis ir progresuoti.

Bancevičius pamėgo imtynes. Jis lavinosi, besitreniruodamas su geresniais ristikais. Stebėjo, kaip imasi pagarsėję ristikai, kokias priemones jie vartoja savo oponentams nugalėti.

Kuriam laikui praėjus, Bancevičius lietuvių imtynininkų tarpe pradėjo pirmauti, — nebuvo kito lietuvi ristikio, kuris būtų galėjęs jį įveikti. Iš lietuvių tais laikais buvo labai pagarsėjęs Palubinskis. Tačiau ir jis nebepajėgė "drapiežno džuko" įveikti.

Nebepasitenkindamas imtynėmis su lietuviu, Bancevičius pradėjo imtis su kitataučiais. Jis tada buvo jaunas ir pačiame stiprume; priklausė vidurinio storio ristikų klasei. Tos klasės ristikų tarpe labai buvo išgarsėjęs Stefanicz iš Detroito. Buvo surengtos Detroito didelės imtynės. Pasitaikė taip, kad Stefanico oponentas staiga susirgo. Bancevičiui teko jį pavaduoti ir štai Stefanicz, kuris buvo laikomas neįveikiamu, — bet sėkmingai įveiktas "dž?ko", nors imtynės nusitęsė dvi valandas. Po to Bancevičiaus, taip sakant, žvaigždė pradėjo smarškinti kilti. Jis ir kitataučių tarpe pasidarė žinomas kaip labai gabus ristikas.

Lietuviai irgi pradėjo imtynėmis domėtis. Svetainiukėse nuolat buvo rengiamos imtynės, kuriose beveik visada dalyvaudavo Bancevičius. Taip buvo iki Pirmojo pasaulinio karo, kada imtynės lietuvių tarpe ėmė atslūgti. Bet štai 1923 m. atvyksta Karolis Požėla. Pirmas Požėlos

oponentas buvo niekas kitas, kaip tik velionis Bancevičius. Imtynės buvo surengtos Sv. Jurgo parapijos svetainėje. Prisigrūdo svetainė sausakimšai žmonių. Keli šimtai turėjo grįžti namo. Po to per porą metų įvairiose kolonijose imtynės sutraukdavo tiek žmonių, kad svetainėse netilpdavo. Bancevičius nuolat tose imtynėse dalyvauddavo. Jo kitos imtynės su Požėla įvyko 1924 m. Mildos svetainėje. Gal koks tūkstantis žmonių negalėjo įeiti į svetainę ir turėjo grįžti namo. Publikos atžvilgiu tos imtynės gal buvo didžiausios lietuvių tarpe. Jos baigėsi lygiomis po dviejų valandų tarysimosi.

Paskutinį kartą Bancevičius ristos su Požėla 1945 m. Dariaus Girėno svetainėje. Tai buvo lyg ir prisiminimas "anų gerų laikų", — gerokai "džukas" jau buvo senstelėjęs; Požėla irgi nebebuvo tas patrauklus jaunuolis, kuris 1923 m. žavėjo žiūrovus, o ypač žiūroves.

Šiaip velioniui Bancevičiui teko pergyventi daug nemalonių valandų. Kai mirė jo žmona, jis pasiliko su trimis jaunikliais, — sūnum ir dvi dukterim. Nelengva jam buvo verstis, o ypač depresijos metais. Turėjo įsigi-gę gražų namelį, kurį privers-tas buvo apiešti, nes nepajėgė laiku sumokėti morgičių. Vieniū laiku jis buvo gerokai susirgęs ir negalėjo dirbti per kelis mė-nesius. Tačiau nei liga, nei kitos negerovės nesužlugdė jo, — jis visada buvo gerai nusiteikęs.

Pagaliau, prieš metus su viršum jis išėjo į pensiją. "Niekad taip gerai negyvenau kaip dabar", sakydavo jis. "Niekomanetrūksta. Pensijos užtenka pragyvenimui. O ko daugiau reiki-ka?"

Bet sveikata jo jau buvo pašil-jusi. Šlubavo širdis. Doktorai patarė kaip galima mažiau vaik-ščioti.

Šiais metais pradėjo visai pras-tai jaustis. Gegužės mėnesį sū-nus Vytautas nuvežė į vieną, paskui į kitą ligoninę. Ten pa-tyrė, kad jau jokios pagalbos nėra: vėžys buvo įsimetęs į ke-penis. . . Niekonebegalėjo padė-ti nė operacija.

Liepos 12 d. Juozas Bancevi-čius, sunkios ir nepagydomos li-gos kamuojamasis, baigė savo gy-venimą. K.

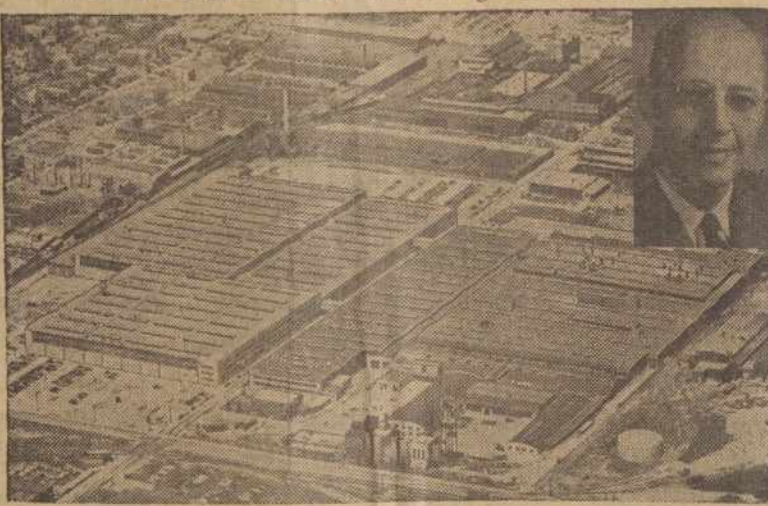
VOKIETIJOJ

— Liepos 9 d. V. Vokietijos parlamente prasidėjo debatai dėl sutarčių patvirtinimo. Pirmasis kalbėjo dr. K. Adenaueris. Jis ilgoje ir išmintingoje kalboje nurodė toms pavojus, kurie gresia, jei sutartys nebus patvirtintos. Tuo atveju, V. Vokietija gali pasidaryti Sovietų satelitu, kaip Lenkija ar Balkanai. O kas dedasi Rytų Vokietijoje ir satelitu kraštuose, dr. Adenaueris trumpai taip atvaizdavo: Rytų Vokietijoje milijardai DM. ei-

na kariuomenei išlaikyti, žmonės gyvena pusbadžiu, jie dirba prievarta kaip vergai. Ten nėra nei politinės, nei kitokios laisvės.

Šią dr. Adenauerio kalbą nuolat trukdė vokiečių komunistų parlamento atstovai. Į šiuos trukdymus dr. Adenaueris pareiškė: Jūs čia turite laisvę ir galite mane laisvai trukdyti, bet tegul pabando Sovietų zonos vokiečių parlamente nekomunistas trukdyti vyriausybės kalbas, tas dienos šviesos nebematys. . .

NAUJAUSIA ŠALDYTUVŲ DIRBTUVĖ

CHICAGO. — Amerikos naujausia ir moderniausia šaldytuvų dirbtuvė, kuri ruošiasi prie didelės gamybos 1953 metui. Ne tik čia gaminama inžinai Laivynui, bet ir išdirba Hotpoint pečius ir šaldytuvus.

KAIP DAILIDAITĖ PAMINI AMERIKOJ GYVENIMO 5 METŲ SUKAKTĮ

WINDSOR, CONN. gyvenanti Aleksandra Dailidaitė rašo:

"Prieš penkerius metus atvykau į USA. Palyginus su kitais tautiečiais, neilgai teko vargti tremtinių stovyklose. Nedaug teko naudotis ir BALFo parama, tačiau žinau, ką reiškia BALFo vardas tėvynės netekusiam lietuviui.

Žmogus, geriau įsikūręs (o įsikūrėme visai neblogai USA), linkęs labai greitai užmiršti tremties skurdą, vargą ir gyvenimo netikrumą. O, tačiau, yra mūsų tautiečių, kurie dar ir šiandien tokį nelaimingą likimą neša tremtinių stovyklose. . . Daugelis iš mūsų juos užmiršo. BALF'as jų neužmiršta!

Todėl, švėsdama pirmųjų penkerių metų sukaktį USA, skiriu BALF'ui auką \$50.00.

Gal nedaug bus tokių tremtinių, kurie šiemet minės penkerių metų sukaktį. Bet bus daugybė tremčių skurdo, o neretai ir su trūkumu paminėtų ketverių, trijų ar dviejų metų nuo vargo ir skurdo išsivadavimo sukaktį.

Tikiuosi, kad tose sukaktyse vis bus prisimintas bent nedidelėmis aukomis ir BALF'as".

Tą laiką p-lė Dailidaitė pasiuntė BALF'ui, kartu su \$50.00 pašto perlaida. Laiškas pats už save kalba. Pridurt, jei galima, tai tik, kad iš tos pačios tremties į tą pačią Ameriką atvyko 28,000, į Kanadą 12,000. Amerikos kontinentas paturtėjo 40,000 lietuvių, gražių, energingų, kultūringų lietuvių. Tiesa, ne visi apsigyveno Windsor, Conn., miestely, kuriame tėra nedaug lietuvių, lengvosios pramonės ir tabako auginimo srity, sepečių, rašomųjų mašinelių, lėktuvams dalių nedidelių fabrikėlių rajone, prie Conn. valstybės sostinės, Hartford. Nėra tiek daug progų lietuviams savitarpį pkytis, politikaut. Lietuviai lietuvis brangus. Lietuvis lietuviui užjaučia, gelbsti. Lietuvis lietuviu pasiilgsta, savo tautietį idealizuoja. Žino, kad tauta be broliškosios pagalbos neišsilaikys, nežiūrint kiek valandų pašvėstum mitingams, be aukų. Aukos BALF'ui — reiškia pietūs, vakarienė tremtinių, reiškia vaistai ligoniu, sveika lietuvių tauta ateičiai jaunuoliui. Neaukoję nežino kiek nustoja laimingos ramybės jausmo, ir pasididžiavimo sau jausmo, kuris duoda energijos būti

SAVUOSE POLITIKOS BĀRUOSE

"Tėviškės žiburiuose" Ged. Galva smarkiai kritikuoja Patariamąsios Lietuvių Grupės planus. Jis šios grupės veiklą palygina į plaukiojimą geldoje. Straipsnis pavadintas "Savęs ieškojimo sukaktuvės".

— LAS įsteigtoji Montreolio Lietuvių mokyklą šiemet susilaukė 3 m. Mokyklą lanko apie 70 mokinių. Šiu metu mokyklą globoja parapija, o globėju yra tėvas Kubilius. Kitiemet žadama kursą praplėsti iki 4 klasių, be abejo, liuanistikos dalykų, nes mokykla yra šeštadieninė. Mokykloje dirba Ališauskas, Lukoševičienė ir Juknevičienė.

BALYS RUKSA, "Žemės Rankose"

poezijos rinkinys, 78 puslapiai. Toronto, Canada. Eilės paskirstytos į tris dalis: 1. Ugnies Šokis; 2. Saulėdydžio Giesmė; 3. Išsilaisvinimas. Ilustravo dailininkas Juozas Bakis.

laimingam, nes jaučiasi gyvenąs, turįs teisę gyventi, nes pasaulį kuriame jis gyvena, puošia gerais darbais.

40,000 naujų lietuvių padauginus iš 50-ties ir milijoną lietuvių senosios kartos ir čiagimių padauginus iš 50-ties — galėtų visus nelaiminguosius lietuvius padaryti pačiais laimingiausiais žmonėmis pasaulyje ir patys jaustųsi laimingi. Kam, tad, pavydėti sau ir savo tautai laimės? Aukoti galima ne vien vajuos laiku. Valgyti reikia kasdien, rengtis reikia kasdien, vaistų reikia kasdien, vaikučiams pienučio reikia kasdien. Galima aukoti bet kuruo laiku, ne vien vajuos metu.

Aukus prašome įteikti vietos skyrusiu vadovybei arba tiesiog siųskite, adresuodami: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Lietuviai Pasaulyje

— Dailininko V. K. Jonyno medžio raizyns buvo nupirktas Washingtono kongreso bibliotekos.

— Jonas Rinkevičius, gyv. Chicagoj, mini 50 m. spaudos platinimo ir 40 m. sukaktuves, kaip Vilniuje pradėjo leisti pirmąjį literatūros žurnalą "Vaivorykštė". Šiemet jam sukako 65 m. amžiaus ir jo būklė Amerikoje yra labai sunki.

— JAV yra ruošiami angliškai knyga apie Lietuvą "Lithuania". Šio leidinio redaktorius komisijos pirmininku yra dr. Bronius Nemickas.

— Antanina Mačiukienė, gyv. Chicagoje, yra pagarsėjusi gailėstingųjų seserų tarpe, kaip jų globėja.

— JAV mirė vienas seniausių lietuvių advokatų Pranas P. Bračiūnis. Jis buvo gimęs 1867 m. Į Ameriką atvyko 1883 m. Už nuopelnus Lietuvai jis buvo apdovontas Gedimino ordeno ženkle.

— Dr. Mykolas Devenis, 1941 m. bolševikų areštuotas ir 2 metus išlaikytas priverčiamojo darbo stovykloje, kaip JAV pilietis buvo išlaisvintas. Dabar jis gyvena JAV. Jis šiomis dienomis liudijo UN priverčiamojo darbo stovyklų tyrimo komisijai. Jis pareiškė, kad priverčiamojo darbo stovyklose Sovietų Rusijoje miršta žmonės badu, skorbutu ir kitomis ligomis.

JAUNIMAS STOVYKLAUJA

— Sielovados tvarkytojo tėvo Bernatonio rūpesčiu, nuo liepos 5-tos d. iki liepos 26 d. buvo organizuojama jaunimo stovykla. Į stovyklą guvo priimami nuo 10 iki 18 metų mergaitės ir berniukai, nežiūrint tikėjimo. Stovyklos adr: 17a/ Seckach, Kreis Buchen (Odenwald).

— Antroji, skautų, stovykla nuo birželio 27 d. jau veikia netoli Diepholzo. Joje daugiausia stovyklauja gimnazijos ir anglų zonos skautai. Stovyklauja kartu ir rajono vadeiva sktn. Adolfas Venclauskas.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Yearly Subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$3.50 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$1.00 One Half Year \$1.50
Single Copies 10 cents
Advertising rates on application
Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista septyniolika kartų per mėnesį.
Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Metinis Prenumerata: S. V. — \$2.00 Užsienio — \$4.00
Dviem Metam — \$3.50 Dviem Metam — \$6.00
Pusė Metų — \$1.00 Pusė Metų — \$1.50
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.
Registered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Lietuvių Kova Už Laisvę Šiurpi, Labai Traginga, Bet Nebeviltiška. Užsienio Lietuviai Rengiasi Į Kovą.

DABARTIES taurieji lietuviai kovoja ir žūna kovos lauke už savo tėvynės laisvę. Jie kenčia, kankinių gyvenimu gyvena ištremiti iš tėvynės. Daug jų miršta vergų - kankinių mirtimi Sibire, kalėjimuose ir pakeliui į Sibirą. Tūkstančiai ištremitųjų ir vakarų laisvajį pasaulį gyvena nepavydėtiniu gyvenimu svetimuose kraštuose. Retas kuris iš jų rado laimę vakarų pasaulyje, rado tikti prieglaudą tarpe savųjų. Lietuvoje palikę lietuviai gyvena suvaryti ir naujos baudžios kolchozus, kenčia badą, vargą ir kasdieninę baimę maskolių belaisviais būdami. Štai kame glūdi tragedija mūsų žmonių.

Lietuvos laisvės gynėjai, didvyriai kovūnai partizanai, girių slaptieji gyventojai, kenčia badą ir žiemos laiku šalį, žūsta nelygioj kovoj, miršta bado ir nušalimo ligų mirtimi. Kiti būna pagauti, kankinami, miršta nežmoniška, jų kūnai išmetami į miesto gatvę ar aikštelę, arba kolchozo kiemą, kad visi kiti lietuviai, tėvai, giminės ir kaimynai matytų, kad į jų akis, širdis ir protą baimė ir ištikimybę pavergėjams įskiepinę parodymu maskolių barbarizmo.

Bet taurieji partizanai kovojanti už savo tėvynės laisvę, kovos lauke ir nelaisvėje būdami drąsiai savo teises gindami miršta, aukoja savo gyvybę, kenčia skausmus turėdami viltį, kad jų pasiaukojimas tėvynės laisvei nebus veltui, kad palikusieji lietuviai užduodu žuvusius, kad jie kovos už savo tėvų žemę ir laisvę. Jie tiki, kad jų traginga kančių mirtis, kaip jų prabočių mirtis Muravjevo kartuvėse ir Sibire praelyje, žada viltį laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

Tai nepirmas toksis tragiškas lietuvių tautos istorijoj etapas, tokių kovų buvo praelyje — Muravjevo laikais. Lietuvis kovojo ir mirė garbingai gindamas savo tėvynės laisvę, savo teises. Jis mirė dėlto, kad palikusieji lietuviai galėtų laisvu gyvenimu gyventi. O jei korikas Muravijovas ir visi šimtmečio barbariškieji maskolių veiksmai surusinti, pavergti Lietuvą buvo veltui, tai bus veltui ir staliniško imperializmo užsimojimui, komunizmo barbariškieji žygdarbiai Lietuvoje. Lietuva vėl kelsis ir bus laisva ir nepriklausoma, nes užsvietę lietuviai padės savo broliams laisvę ir nepriklausomybę iškovoti.

Užsienio Lietuvių Pareigos Del Tėvynės Lietuvos

Mes, užsienių lietuviai, nenuleisime rankų žemyn, kovosime visomis mums galimomis priemonėmis už laisvę ir nepriklausomybę mūsų tėvų ir prabočių krašto. Lenkams galvas prieš žuvusius ir kovojančius Lietuvos partizanus, besisielodami del pavergtųjų lietuvių pergyvenamųjų kančių ir nelaimių, pasižadame būti jų kovos talkininkais, rengiamės užvaduoti žuvusius ir užpildyti prarėtus lietuvių eiles tėvynėje. Visi sąmoningieji lietuviai užsienyje gyvenantieji teikia savo jėgas, rengiasi į kovą prieš maskolius. Su lietuviais kartu kovos kitų tautų, mažų ir didelių, žmones užsienyje gyvenantieji ir siekiantieji savo tėvynės laisvės.

Mūsų užsieniečiai politiniai organai — ALTA ir VLIKas ligi šiol veikė partinių tendencijų politika, besiginčino susirinkimuose, konferencijose ir spaudoje del polit. partijų prerogatyvų, susilaukė mūsų visuomenės nemelaširdingos kritikos ir antipatijos. Partiniai vadai ALTe ir VLIKe persiorientuoja ir persiorientuoja, pradeda lietuviškiau samprotauti, vieningesniais būti, siekia apjungimo užsienio kraštuose lietuvių per įkuriamąją Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurioje glūdi mūsų tautos žmonių viltis ir ateitis.

Mes Siekiame Vienybės Per Lietuvišką Bendruomenę

Amerikos lietuviai, kurėjai Amer. Liet. Bendruomenės, žino, kad amerikiečiai lietuviai galės pasiekti tautinės vienybės, stiprinti savo tautinį ir kultūrinį gyvenimą tikti per bendruomenę, kurioje glūdi mūsų išelvisijos žmonių vienybė ir galybė kovoje už laisvę ir išlaikymą mūsų kultūrinio gyvenimo Amerikoje. ALBnės kurėjai, partiniai ir nepartiniai, naujieji ir senieji mūsų išelvisijos lietuviai, siekia organizavimo lietuvių, sutelkimo jų visų išgalių kovai už laisvę mūsų tėvų žemės — Lietuvos.

Praelyje amerikiečiai lietuviai padėjo Lietuvai iškovoti nepriklausomybę, atstatyti Lietuvos valstybę, sukurti laisvės rūmus. Jie kovojo ne tikti memorandumais, rezoliucijomis, klabinimu durų valstybininkų, tuoliau aukodami ir skolindami Lietuvai savo dolerius. Jie padėjo Lietuvai kovą už laisvę laimėti, savo aukomis ir paskola virš 3 mil. dolerių padėjo Lietuvos savanoriams apginti nepriklausomybę, davė lietuviškam litui auksinę valiutą.

Ir dabar amerikiečiai lietuviai padės savo senajai tėvynei, nes jie dabar žymiai ekonomiškai, politiškai ir kultūriškai stipresni negu buvo prieš virš 35 metus. Įtakingesni Amerikoje, jie galės suvaidinti svarbią rolę Lietuvos išlaisvinimo dramoje. Toki norai ir tikslai visų taurių amerikiečių lietuvių besikaupiančių prie Amerikos Lietuvių Bendruomenės. Amerikiečių lietuvių bendruomenė kartu su kitų kraštų laisvojo pasaulio lietuvių

DEDE SAMAS MOKINA BALSUOTOJĄ

KRONIKA

— Lietuvos pasiuntinybė Londone 1952.VII.2. paskelbė toki spaudai skiriamą viešą komunikatą:

1. Lietuvos, Estijos ir Latvijos diplomatiniai atstovai buvo susirinkę pasitarimui Londone, kurie truko nuo 1952 m. birželio mėn. 27 ligi 30 d. Šiuose pasitarimuose dalyvavo: B. K. Balutis (Lietuva), J. Kaiv (Estija), R. Kampus (Latvija), S. Lozoraitis (Lietuva), T. Ozolinš (Latvija), K. R. Pusta (Estija), A. Rei (Estija), E. Sarepera (Estija), A. Torma (Estija), P. Žadeikis (Lietuva).

2. Susirinkusieji atstovai padarė nuodugnį apžvalgą tarptautinėms padėties, o ypač visų jų aspektų, kurie gali turėti įtakos į Baltijos valstybių padėti ir į jų laisvės bei nepriklausomybės atstatymą.

3. Jie su pasitenkinimu konstatavo, kad glaudus bendradarbiavimas, kurį Baltijos valstybės bei pertraukos tęsė nuo pat nepriklausomybės atstatymo, — o ypač nuo Lietuvos, Estijos ir Latvijos 1934 m. Draugiškumo ir Bendradarbiavimo sutarties pasirašymo, — yra davęs vertingų rezultatų ir yra pasirodęs naudingas visiems trims kraštams. Todėl susirinkusieji atstovai randa reikalinga ir pageidaujama, kad jų bendradarbiavimas būtų toliau plečiamas ir stiprinamas.

4. Sprendimas dėl formų, kuriomis bus nustatytas dar glaudesnis Lietuvos, Estijos ir Latvijos susijungimas po jų išlaisvinimo, priklauso pačioms Baltijos tautoms. Tačiau susirinkusieji atstovai pareiškė savo įsitikinimą, kad ši sąjunga turėtų būti labai glaudi ir kad ji visais galimais būdais turėtų siekti bendradarbiavimo su kt. kraštais Jungtinės Europos rėmuose. Jie taip pat pabrėžė pageidavimą, kad ši glaudžius sąjungos koncepcija būtų plačiai populiarinama ir jų tautiečių visuotina

Gydytojų Įneigos Buvo Apie \$12,518. 1951 m.

WASHINGTON, D. C. — Prekybos Departamentas pranešė, kad Amerikos gydytojų įneigos buvo apie \$12,518. Teisinių pajamos apie \$9,375.00 ir dentistų \$7,743. Vienok, viršminėtos sumos yra kas lieka po išėmimo profesionališkų išlaidų.

bendruomenėmis kovos už išlaisvinimą Lietuvos ir užsienių kraštuose išlaikymą lietuvių. Todėl visų sąmoningųjų lietuvių pareiga stoti į ALBnę ir aktyviškai dalyvauti jos organizaciniame, kultūriniam ir kitokiam veikime siekiančiame laimėjimo kovos už laisvę. Tėvynė, mūsų tautos gyvenimui reikalauja šaukia visus mus, amerikiečius lietuvius, į vieningą mūsų tautos kovų barą! Nesvyrrokuime, stokime visi į lietuvišką bendruomenę.

5. Jie taip pat padarė apžvalgą bendradarbiavimo su kitų Sovietų pavergtų tautų laisvais atstovais, kuriam jie teikia didelę svarbą.

6. Jie su dėkingumu ir didžiu pasitenkinimu atžymėjo palankumą ir užuojautą, kurių parodė Baltijos tautoms Didžioji Britanija, Amerikos Jungtinės Valstybės ir kiti Vakarų kraštai, kuriuose tiek daug baltiečių rado prieglaudą. Ryšium su tuo jie didžiai įvertino JAV prezidento telegramą, pasiųstą Baltijos Valstybių Laisvės Komitetui New Yorke, kurioje Prezidentas pareiškia Baltijos tautoms savo simpatiją minint 12 metų sukaktį nuo to momento, kai Sovietų Sąjunga, sulaužydama tarptautines sutartis, įsiveržė į jų kraštus, ir kurioje Prezidentas dar kartą patvirtina Amerikos Jungtinių Valstybių nusistatymą nepripažinti šio agresijos akto.

7. Jie vieningai pareiškė viltį, kad Genocido Konvencija trumpu laiku virs efektyviu įrankiu žmogaus teisėms apsaugoti ir kad Jungtinės Tautos ras būdų ir priemonių sustabdyti terorui ir deportacijoms, nuo kurių kenčia Baltijos ir kitų kraštų gyventojai, esantieji Sovietų okupacijoje.

8. Jie nuolankiai sveikina savo tautos, kenciančias svetimą jungą, ir su giliu liūdesniu mini visas jų kraštuose viešpatuojančios tiranijos aukas. Jie yra tvirtai įsitikinę, kad Baltijos tautų teisės ilgainiui laimės ir kad Lietuvos, Estijos ir Latvijos — o taip pat ir kitų Sovietų pavergtų kraštų — laisvė ir nepriklausomybė bus atstatyta.

Su Raketiniu Lėktuvu 1,300 Mylių Į Val.

Žmogus Skrenda Du Kart Greičiau Už Garsą MOFFETT FIELD, Cal. — Lai-vyno štabas pranešė, kad Bill Bridgeman, Douglas fabrikų lėktuvų bandytojas, skrisdamas "Skyrocket" lėktuvu D558-II, pasiekė tokį greitį ir aukštį, kokį ligi šiol nebuvo pasiekęs nė vienas kitas pilotas.

Šalia šio oficialaus pranešimo, buvo paskelbta pusiau oficialių šaltinių ir tikslų duomenų apie šį nuostabų skridimą. Lakūnas pasiekė daugiau kaip 1,300 mylių greitį per valandą ir 79,000 pėdų aukštį. Aeronautikos patarėjų komiteto atstovai tvirtina, kad šie skaičiai yra teisingi.

BAUDŽIAVA LIETUVOJE — SENIAU IR DABAR

BAUDŽIAVOS ATSIKIDIMAS LIETUVOJE

Baudžiava Lietuvoje faktinai jau buvo įvesta Jogailos ir Vytauto laikais. Tai buvo Vytauto kovos su neklusniais kunigaikščiais ir unijos su Lenkija išdava. Vytautas, kovodamas su konkuruojančiais su juo dėl Didžiojo Lietuvos kunigaikščio sosto Algirdaičiais ir kitais neklusniais giminaičiais, sudariusiais ligi tol Lietuvos valdantįjį luomą, iškėlė bajorus ir, jais pasitikėdamas, juos rėmė ir teikė jiems savo malones. Norėdamas bajorus ir savo pusę patraukti, jis pažadėjo jiems įvairius palengvinimus, atleidimą nuo kai kurių pareigų Lietuvoje, užkraunant tas pareigas valstiečiams. Taip pat ir Jogaila, norėdamas išpopuliarinti uniją su Lenkija platesniuose Lietuvos visuomenės sluoksniuose, įvairiuose unijų aktuose 1385 - 1413 m.m.) suteikia Lietuvos bajorams tokias pat laisvės, kokias jau turėjo Lenkijos šlektas.

XV amžiaus gyvenimas ėjo lėtu tempu, naujoji tvarka nelengvai prigijo laisvų ūkininkų krašte, iš seno nepatyrusiame nei vergijos, nei baudžios. Po Vytauto mirties, po audringo Švitrigailos — Zigmanto kovų laikotarpio ji dar nebuvo pilnai įgyvendinta.

1447 METŲ KAZIMIERO PRIVILEGIJA BAJORAMS

Ateina dramatiška Kazimiero Jogailaičio viešpatavimo pradžia. Kai 1442 m. Verbų sekmadienį Trakuose sąmokslininkų buvo nužudytas žygmantas Kęstutaitis, kilo klausimas, kas gittoliau valdys Lietuvą. Iš Krokuvos į Vilnių skubiai atvyko lenkų ponų delegacija su 13 metų Jogailos sūnumi Kazimieru — kandidatu į Lietuvos Lenkijos sostą. Lenkų ponai dėjo visas pastangas, kad Kazimieras būtų išrinktas drauge su lietuviais ir, kad tuo būdų Lietuvos Lenkijos unija nebūtų nutraukta. Lietuviai kaip tik to nenorėjo. Iš buvusių kandidatų, senio švitrigailos, Mykolo Zygmantaičio ir Kazimiero, jie pasirinko pastarąjį, bet norėjo jį iškelti į sostą patys vieni, be lenkų, tuo nutraukdami uniją. Negalėdami to padaryti viešai, jie iškėlė svečiams puotą, gerai juos privaicino, o kai šie iš po vakarykščio dar kietai miegojo, atsikėlė anksti rytą ir patys vieni be lenkų, vainikavo Kazimierą Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu Vilniaus Katedroje.

Vilniaus bažnyčių varpų garsai paskelbė sostinės gyventojams ir iš miego pašokusiems lenkams apie įvykusį faktą. Lenkų ponai buvo priversti grįžti tuščiomis į Krokvą. Kazimieras liko Vilniuje Lietuvos Ponų Tarybos ir Jono Goštauto globoje. Formaliai Lietuvos Lenkijos unija buvo nutraukta.

1444 m. kovoje su turkais ties Varna žūsta Lenkijos karalius Vladislovas, vyresnysis Jogailos sūnus. Jogailaičio mirtis Lenkijos soste reikė visišką sautų nutraukimą su Lietuva. Lenkijos ponai nutarė žūt būt pasikviesti Lenkijos valdyti Kazimierą ir tuo būdu atgaivinti uniją. Pra-

sideda kelerių metų nepaprastai kietos ir aštrios lietuvių lenkų derybos, per kurias Lietuvos Ponų Taryba atkakliai priešinsis, nenori išleisti Kazimiero į Lenkiją. Ano meto dokumentai pateikia mums tokius vaizdus, kurių įtempimas kažin ar buvo mažesnis, kaip 1918-22 metais. Atrodė, kad Lietuvos karas su Lenkija tuč tuojau prasidės.

Pagaliau, 1447 m. Ponų Taryba nusileidžia, sutinka išleisti Kazimierą į Lenkiją, paliekant jį drauge ir Didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Kazimieras išleidžia savo garsiąją privilegiją, pažadėdamas: 1) apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę ir neleisti atplėšti nuo jos jokių žemių. (Kazimiero laikais Liet. valstybės teritorija buvo visų didžiausia, nes po Vytauto mirties prie jos prisidėjo dar Palenkė); 2) neleisti svetimiems — nelietuviams, pirkti žemes Lietuvoje bei užimti valdžioje ar bažnyčioje bet kurias vietas; 3) duoti Lietuvos bajorams ir miestiečiams tokias pat teises, kokias turėjo lenkų bajorai ir miestiečiai.

Taigi čia ir buvo baudžios institutas Lietuvoje užfiksuotas įstatymu. Tai buvo lenkų akcijos į Lietuvos bajorus rezultatas: naujai iškilęs Lietuvos bajorų luomas susiviliojo lenkų pažadais, siūlomomis laisvėmis, pagal kurias pareigų našta užkraunama valstiečiams, kurie mokesčius ima mokėti nebe Didžiajam kunigaikščiui, bet bajorams, tapusiems ir valstiečių teisėjais.

Pirmasis Kazimiero privilegijos punktas neilgai buvo respektuojamas, nes jau Liublino Unijoje žygmantas Augustas savavališkai atskiria nuo Lietuvos Ukrainą. Dėl antrojo punkto buvo atkakliai kovota ligi pat pavartiniojo Lietuvos Lenkijos padalinimo 1794 m.

1447 m. įvestoji baudžiava vis labiau ir labiau slėgė Lietuvos valstiečius ligi 1861 m., nes Rusijoje toji institucija buvo visų veliausiai panaikinta. Bet ir po baudžios panaikinimo padariniai varžė kraštą ekonominiai ligi pat Nepriklausomybės atgavimo, ligi didžiosios žemės reformos.

DVIDESIMTOJO AMŽIAUS BAUDŽIAVA

Tiesiog likimo ironija kad 505 metų praslinkus Lietuvos valstybėje ir vėl baudžiava. Kaip naujųjų amžių angoje nuo Tl-bės ir Saalės upių slinko baudžios slibinas ir rytus, pavergdamas žmones teisiskai ir ekonomiškai, taip dabar, dvidešimtajame amžiuje, dar baisesnis baudžios slibinas slenka prieinga kryptimi — iš rytų į vakarus, pavergdamas žmones teisiskai, ekonomiškai politiškai, fiziškai. Keistas paradoksas: Rusijos valstybė amžių bėgyje visą laiką ėjo toli atsilikusi nuo vakarų, pasisavindama vakaruose seniai pasiekus kultūros ir mokslo laimėjimus geru šimtmečiu vėliau, ir tik vieną kartą panoro sukurti savarankišką ir originalaus ir sukūrė — dvidešimtojo amžiaus baudžiavą, dar baisesnę už anų senų laikų, kuri taip pat pasiekė Elbės krantus. D.S.

KAI PREKIN ŽYGIUOJU

Kai drąsiai į prekį su tikslu žygiuoju, Tą darau su vilčia kas reikia, nevengiu; Padėdamas visuomai iš miego atbusti — Ar šilta ar šalta ar būt žiema rusti.

Jei atbalsio jokio nebūtų girdėti, Kurtumas alsintų, mintys nutylėtų; Bet, kuomet keleivį kas norint apstoja, Ar žmonės pagnaibo ar šunes aploja.

Tuomet aš suprantu, kad einu, žygiuoju! Su džiaugsmu, su upu jau pasididžiuoju; Žinau, kad kelionė ne tušti, vaisinga! Kilnesnei žmonijai turės būt naudinga.

A. J. Jokubaitis

Rugpiūčio 1-mąją prisimenant

Rugpiūčio 1 d. sukako 30 metai nuo dienos, kai Lietuvos Steigiamasis Seimas priėmė Konstituciją ir tuo pastatė naujai atgimusią Lietuvos valstybę ant tvirto teisinio pamato.

Šis istorinis aktas apvainikavo lietuvių tautos troškimą atgauti savo nepriklausomybę po 123 metų svetimųjų okupacijų. Tas troškimas laikas nuo laiko pasireiškėdavo tiek atskirų lietuvių patriotų pasiaukojimų, tiek ir bendrais liaudies sukilimais: 1794, 1831, 1863 ir 1905 met., drąsia nors gudriai maskuojama, Vilniaus Seimo rezoliucija 1905 m. gruodžio 5 d. ir pagaliau Lietuvos Tarybos vasario 16 d. nutarimu. Tame nutarime tarp kita ko buvo pasakyta: "Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyven-tojų išrinktas".

Kodėl Steigiamasis Seimas nebuvo išrinktas anksčiau, kad "kiek galima greičiau" atliktų tuos svarbius uždavinius? Į šį klausimą atsakymas yra trumpas — Lietuva 1918 metais buvo užimta vokiečių kariuomenės, o tuometinė Vokietijos vyriausybė turėjo visiškai kitus planus, siekiančius prijungti mūsų kraštą prie Reicho. Tiesa, Lietuva turėjo laikiną konstituciją, paskelbtą Valstybės Tarybos 1918 m. lapkričio 2 d., tačiau ta konstitucija buvo priimta tik perinamam laikui, kol tikras krašto šeiminkas, visos tautos demokratinis būdu išrinktas Seimas, nepareikš savo valios.

Kaip žinome, vokiečiams besitraukiant iš Lietuvos, iš rytų į mūsų kraštą pradėjo veržtis raudonoji armija. V. Taryba tuomet smarkiai varžoma vokiečių civilinės administracijos, neturėjo nei laiko, nei lėšų paruošti savo kariuomenę, administraciją ir policiją. Svarbiausia V. Tarybos uždutis tuo metu buvo gintis nuo bolševikų antplūdžio. Nebegalėdama suorganizuoti rinkimų į Steigiamąjį Seimą, V. Taryba galėjo tik sušaukti Kaune 1919 m. sausio 17 d. konferenciją iš 200 atstovų patiems svarbiausiems reikalams aparti, tame skaičiuje Steigiamojo Seimo rinkimų sąlygas, žemės reformą, ir papildyti V. Tarybą 9 naujais atstovais. Po konferencijos V. Tarybos narių skaičius pasiekė 37, kurių tarpe ir mažumų — žydų ir gudų atstovai. Tvarkyti valstybę tuomet buvo pavesta V. Tarybai, jos prezidentui ir ministrų kabinetui. Nepaisant nepalankiausių ramiam įstatymdavystės darbui sąlygų, jau tuomet buvo sudaryta speciali komisija Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymui išdirbti. Įstatymas buvo paskelbtas 1919 m. lapkričio 20 d., kaip tik tuo metu, kai narsūs Lietuvos sūnūs su ginklais rankose vedė nelygią kovą prieš bolševikus, bermontininkus ir lenkus, vadovaujamus "sukilėlio" Želigovskio, užėmusio Gardiną 1919 m. kovo mėn. ir Vilniaus sritį tų pat metų balandžio 19 d.

Steigiamasis Seimas susirinko Kaune 1920 m. gegužės 15 d. Tai buvo pirmasis tikras Lietuvos parlamentas, išrinktas grynai demokratiniais pagrindais ir atstovavęs visą mūsų tautą. Steigiamąjį Seimą sudarė 112 atstovų (59 krikšč.-demokratai 29 liaudininkai, 14 socialdemokratai ir mažumų atstovai: 6 žydai, 3 lenkai ir 1 vokiečiai. Nuo 1920 metų 15 d. valstybės galia (suprema potestas) perėjo į Steigiamojo Seimo rankas. Prezidentas A. Smetona, V. Taryba ir ministrų kabinetas atsistatydino. Valstybės prezidento pareigas nuo tos pat dienos pradėjo eiti Steigiamojo Seimo pirmininkas A. Stulginskis. Naują kabinetą buvo pavesta sudaryti dr. K. Griniui.

Lietuvos Konstitucija buvo priimta 1922 m. rugpiūčio 1 d. ir po 6 dienų paskelbta "Vyriausybės Žiniuose". Lietuva buvo paskelbta demokratine, nepriklausoma respublika. Konstitucija garantavo visiems Lietuvos piliečiams lygias teises, susirinkimų, žodžio, sąžinės ir kit. laisvės, tautinėms mažumoms laidavo jų teises. Tautos atstovų rinkimai turėjo būti atliekami kas treji metai visuotiniu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu, proporcingąja sistema. Seimui buvo

suteiktos teisės leisti įstatymus, prižiūrėti vyriausybės darbus, tvirtinti biudžetą, ratifikuoti tarptautines sutartis, pradėti ir baigti karą. Pagal 1922 m. konstituciją, prezidentas buvo renkamas Seimo narių, o ministris pirmininkas skiriamas Valstybės Prezidento. Vykdomoji valdžia buvo atskirta nuo įstatymdavystės ir teismo funkcijų. Vykdomoji valdžia buvo atsakinga prieš Seimą. Respublikos Prezidentui Konstitucija suteikė galią paleisti Seimą ir skelbti naujus rinkimus. Tačiau naujai išrinktas Seimas buvo įgaliotas perrinkti patį Respublikos Prezidentą. Pirmuoju prezidentu pagal tą konstituciją buvo išrinktas 1922 m. gruodžio 21 d. A. Stulginskis. Tuo būdu jis buvo antrasis Lietuvos Respublikos Prezidentas (pirmas — A. Smetona). Trečiuoju Prezidentu, pasiremiant 1922 m. Konstitucija, buvo 1926 m. gegužės 10-12 d. išrinktas dr. K. Grinius, kuris tas garbingas pareigas ėjo vos 6 mėn. iki, taip vadinamo, gruodžio perversmo.

Šiandien, į 1922 m. Konstituciją žvelgdami iš 30 metų perspektyvos, su pasididžiuoimu galim pasakyti, kad ji pilnai atitiko ano meto demokratines idėjas; joje atsispindi pagrindiniai Vakarų demokratinėjų konstitucijų dėsniai. Ji atitiko ir mūsų tautos teisingumo ir laisvės lūkesčius. Todėl 1922 metų Konstitucija jungė ir socialinį vienetą visus mūsų krašto piliečius, stovėjusius ant nepriklausomos demokratinės respublikos pagrindo. Tais metais, kai tos Konstitucijos dvasia davė įkvėpimo stovintiems prie valstybės vairo tautos įgaliotiniams, Lietuva atliko milžiniškas užduotis: 1—apgynė mus nuo vokiečių ir bolševikų pasikesinimų, atrėmė Želigovskio puolimą, nors ir nepajėgė atvaduoti mūsų sostinės Vilniaus dėl nepalankios mums tarptautinės konjunktūros; 2—įvedė savo pastovią valiutą, tvirtai išsilaikiusią iki pat 1940 m. bolševikų invazijos; 3—taikingu būdu sutvarkė sienų klausimą su latviais; 4—atgavo Klaipėdos kraštą; 5—pravedė agrarinę reformą ir padarė didelę pažangą kultūros, socialinės apsaugos ir kit. srityse.

Agrarinė reforma turėjo didžiausios įtakos tolimesniam lietuvių tautos klestėjimui. Ji buvo tuo akstinu, apie kurį spietėsi mūsų liaudies; reforma sustiprino liaudies pasitikėjimą savo sugebėjimu tvarkytis savarankiškai. Lietuvai, prieš pirmąjį didįjį karą buvusiai grynai žemės ūkio kraštu, žemės reformos sėkmingas išrišimas turėjo lemiančios reikšmės, nes mūsų valstybės ateities didžiausia dalimi galėjo remtis tik ūkininkais. Todėl ir buvo reikalinga kuo greičiausiai patikrinti jų ateitį ir laimėti jų pasitikėjimą. Mūsų ūkininkai yra ta gyvoji pajėga, kuri apgynė kraštą nuo priešų; jie aukojo ir tebeaukoja savo gyvybę ir turtą už Lietuvos nepriklausomybę; jie nepasiduoda jokiai denacionalizacijai ir bendrai yra neišsemiamas materialinių ir dvasinių vertybių šaltinis. Kadangi prieš pirmą pasaulinį karą apie 22% visos Lietuvos žemės ploto priklausė neskaitlingai svetimšalių ir nutautusių lietuvių bajorų grupei (apie 450 šeimų), o liaudies masė turėjo per mažai, arba visai neturėjo žemės, tai nuo racionalių agrarinės reformos pravedimo priklausė ir būsima valstybės stabilizacija. Žemės reforma įkūrė Lietuvoje virš 45,000 naujų savarankiškų ūkių, aprūpino žeme mūsų savanorius ir karius, kovojusius už tėvynės laisvę, panaikino pasenusią rėžijų sistemą ir rėmė vidutinio dydžio vienkiemius. Dėka žemės ūkio reformai, 1940 m. prieš bolševikų okupaciją, Lietuvoje jau buvo išikūrę 287,300 pavienių ūkių.

Savo laiku žemės reformos priešai su neapykanta sekė Steigiamojo Seimo ir vėlesnių vyriausybių darbą šioje srityje, pranašaudami tos reformos bankrotą. Tačiau visi pikti spėliojimai neišsipildė. Pasaulis buvo liūdininkas Lietuvos žemės ūkio klestėjimo. Tik pravedus tą reformą Lietuvoje galėjo įsikurti tokios milžiniškos ūkio gaminių įmonės, kaip Maistas, Pienocentras, Lietūkis ir pan. Tos įmonės praskynė kelius mūsų žemės ūkio gaminiams į pasaulines rinkas žiauriausios konkurencijos sąlygose. Drąsiai galima tvirtinti, kad Steigiamojo

60,000 PRIE BALTIJOS STATO "STALINO PYLIMĄ"

Pagaliau jau ir am-čių, net vokiečių, spauda išidėjo tel. ag. UP pranešimą apie statomą prie Baltijos jūros didžiulį "Stalino pylimą", apie kurį E. yra davusi seniau žinių. Bonną pasiekusiomis žiniomis, minimasis pylimas, pradėtas nuo Sam- by žemės, per Piliavą, ir Danzigą su Warnemunde eina net iki paties pasienio prie Lubecko. Jo statyti įpareigoti apie 60,000 vokiečių ir lenkų darbininkų, tarp jų — didelis skaičius moterų "savanorių".

Minimasis pylimas bus panašus į vokiečių pastatytą

Atlanto pylimą su daugybe bunkerų, pabūklams postovių ir požeminių lėktuvams angarų. Piliavos, Gdynės, Warnemundės, Rostocko ir Swinemundės uostai paverčiami raud. laivyno bazėmis, pats svarbiausias iš jų bus Swinemundė. Kariniai įrengimai statomi griežtoje kontrolėje. Be paties "pylimo", taip pat pradėtos didinti laivų statyklos. Rostocko ir Swinemundės statykloms pavesta statyti greitlaivius, naikintojus ir pov. laivus. Atstatoma ir praplečiama Peenemundėje taip pat V ginklų bandymų stotis.

GRĮŽTA VOKIEČIAI BELAISVIAI

Nors prieš porą metų Kremliaus paskelbė, kaip pažymi "Neue Züricher Zeitung", kad Rusijoje nebeliko daugiau nei vieno vok. karo belaisvio, tačiau jų vis iš ten dar tebegrįžta. Paskiausiai tų palaikytų visiškai žuvusiais į Vak. Vokietiją grįžo apie 300, sudaryti iš karo belaisvių ir civilių internutuojų. Savo kelionę jie pradėjo gegužės pradžioje nuo Brest Litovsko. Tarp jų yra ir apie 100 moterų, 1945 m. ištrėmtų iš Rytprūsių į priverč. darbus Sibiro kasyklose ir taigose. Drauge su jomis grįžo ir 20 ištrėmė gimusių vaikų. Viens iš grįžusiųjų paprasakojo vie-

noj stovykloje prie Maskvos matęs feldmarš. Paulių, kuris dirbo kaip taktikos dėstytojas karo akademijoje. — 300,000 Hannoverių susirinkusių sileziečių vėl iškilmingai deklaruavo savo teises į savo senąsias žemes Silezijoje. Tą jų deklaraciją plačiai atžymėjo tiek pačių vokiečių, tiek ir didžioji užsienio spauda.

LAISVĖ AUSTRIJOS NACIAMS

— Austrijoje išleistas įstatymas, kuriuo gražinama buvusiems naciams laisvė. Amerika ketina užprotestuoti prieš tokį įstatymą.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ! "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

1. Angliškai-Lietuviškas Žodynelis	\$2.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika	.50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis	1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apsaka	1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo	.75
6. Gyvulių Protas	1.00
7. Sapnininkas	1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas	1.50
9. Timeless Lithuania	2.50
10. Varpai Skamba	2.50
11. Marija Kalba Pasauliui	2.00
12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė	1.50

20% nuolaida, perkant nemažiau dvi knygas — iki rugsėjo 1-mos.

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER

Seimo laikais, kai buvo kalama mūsų magna charta libertatum, lietuvių tauta pergyneno heroiską savo naujosios istorijos laikotarpį. O matydami, kaip kitur Europoje šiandien paskubomis improvizuojama žemės ūkio reforma, su pasigėrėjimu konstatuojam, kad 1922 m. Konstitucija nebuvo nepribrendusios liaudies eksperimentas, bet jos praktiškos išminties kūriny.

Šio karo metų Lietuva tapo svetim imperializmo auka, bet jos sūnų sielose nėra užgniaužtas laisvės ir nepriklausomybės troškimas. Nors ginklai jau 7 metai sudėti, bet taika dar nepasirašyta. Kurios kelius pasirinks mūsų tauta po šio karo audrų, išdirbant naują konstituciją, sunku pasakyti. Tačiau be baimės padaryt didesnę klaidą galime visai neabejoti, kad pagrindiniai 1922 metų konstitucijos dėsniai ir ateityje pasiliks ta uola, ant kurios išlaisvinta iš vergijos pančių Lietuva sukurs savo naują valstybinį pastatą.

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
"AMERIKOS LIETUVIŲ"

Knygos Bare

JAV-se išleistas Dr. J. Prunskio peržiūrėtas Lietuvių Archyvas, apimęs bolševikmetį. "Gabi- ja" išleido su V. K. Jonyno viršeliu vysk. Valančiaus "Vaikų knygele", o yra numaciusi išleisti L. Dovydeno "Per Klausu- čių uyltėlę", A. Vienuolio "Vieš- nią iš šiaurės", F. Neveravičiaus romana, Pulgio Andriusio apy- saką ir kt. Liet. Knygos Klubas išleido 832 p. J. Aisčio ir A. Vaičiūlaičio sudarytą "Lietuvių poezijos antologiją", apimančią taip pat rinkines liaudies ir partizanų dainas. Tai didžiausia ir pilniausia iš visų buvusių poezijos antologijų. "Terra" iš- leido P. Joniko bendrinės k. pa- tarimus ir paaiškinimus "Gim- tojo žodžio baruose", "Karys" — Br. Aušroto versta E. Williamso "Medinį Arkli", "Nemunas" — A. Vilainio "Žemaičių žemėje", "Gabijs" — vieną iš gražiausių J. Jankaus romanų "Paklydę paukščiai", Čikagoje išleisti dail. M. Šileikio iliustruoti A. Marge- rio "Čikagos šešėliai", J. Balčiū- no — pasakos "Aukso kirvis", Čikagoje atspausdintas "Čikagos vadovas", kur duota apšči- žinių apie Čikagos lietuvius ir jų gyvenimą. Dr. L. Mendelis pa- žadėjo išleisti naują šv. Rašto leidimą. Dr. J. Balys spausdina "Suvalkiečių vestuves", kur du- damas jų vestuvinių papročių aprašymas su 115 dainų ir 14 melodijų, taip pat turi paruošęs "Lietuvių dainas Amerikoje", "Lithuanian narrative folk- songs" ir "Mitologiskās sek- mes". Pulgis Andriusis rašo nau- ją romaną "Kluomena", prof. J. Eretas projektuoja paruošti iš- samią prof. St. Šalkauskio bio- grafiją, rūpinamasi multiplikuoti V. Alseikos 800 p. mašinėle turinčius "Penkerius tremties metus", dail. Ignas Šlapelis ruo- šia platesnį veikalą apie Leonar- do da Vinci, Dr. A. Kučas bai- gia dar prof. F. Kemėsio pradėtą LRK Susivienijimo Amerikoje istoriją, K. Šešenulevičius para- šė atsiminimus apie džiūkų emi- gracijų carų laikais, JAV-se taip pat ruošiami spaudai pla- tūs Dr. K. Griniaus atsimini- mai apie velionį prof. Matulionį, kur bus gausiai kultūrininkams naujos medžiagos, Dr. J. Grinius baigė rašyti dramą jaunimui apie jaunimo kovas prieš bolše- vizmą, turi paruošęs spaudai naują novelių rinkinį A. Vaičiū- laičio, o poezijos — M. Aukštai- tės ir Venancijus Ališas, Vieno lenkų žurnalo redakt. Step. Chojnackis, mokėdamas lietuviš- kai, verčia į lenkų k. arvik. J. Matulevičiaus užrašus. Latviai išleido Paryžiuje prancūzų k. buv. Rygos un-to prof. A. Spek- kės parašytą istorinį eskižą "Latvija ir Pabaltijo proble- mos", kur minima ir Lietuva.

AUSENKA—Brazilija.

MUSŲ KRAŠTAS

Mūsų kraštas — Lietuva,
Mėlino dangaus,
Jam visam pasauli
Nėra panašaus.

Mūs kraštas auksinis
Vasaros metu,
Ir mums jis meilėsnis
Už šimtus kitų.

Linksma šienapiūtė
Ir kvėpią laukai,
O skaiti saulutė
Šypsosi gražiai.

Žiemužiai atėjus
Nubalsta viskas,
Roges pasikinkę
Traukiame dainas.

Viskas ten malonu,
Viskas ten gražu,
Gera ten lakstyti
Slidžiuoju ledu.

Kai mano svajonės
Žaidžia toluoj
Su visais aš tariau:
Linksma Lietuvoj.

PASAULINĖS ŽINIOS

— Rumunijos komunistinės vyriausybės užsienių reikalų ministeris Ona Pauker yra pašalinta iš pareigų. Ji kaltinama antikomunistine ir kapitalistine veikla. Pradėjus siausti Sovietuose hitleriniam antisemitizmui, manoma, kad ji nukentėjo kaip žydė. Jos tėvas ir dabar yra Tel Avive rabinas. Tikras Pauker pavardė — Rabinovič. Jos vieton paskirtas Maskvoj išauklėtas Simion Bughici.

— Berlyne penkias dienas posėdžiavo Tarptautinė Laisvųjų Darbininkų Sąjunga (IBFG). Ji pritarė Atlanto paktui ir ginklavimuisi. Į sąjungą priėmė ir tremtinių Rytų Europos darbininkų profesinės sąjungos atstovą. Kaž kur dingio Lietuvių Darbininkų Sąjunga, kuri prieš kelis metus Augsburgė varžėsi dėl vadovavimo?

— Nuo siaučiančių V. Vokietijoj karsčių mirė per 100 žmonių.

— New Yorke yra susiorganizavęs Čekoslovakijos egzilinis parlamentas. Jį sudaro 104 visų partijų, išskyrus komunistus, atstovai. Parlamento pirmininku išrinktas buvęs pasiuntinys Prancūzijoje dr. Stefan Osusky.

— V. Vokietijos parlamentas rūpestingai ruošiasi diskusijoms dėl sutarčių su JAV. Iš socialdemokratų pusės kalbės prof. Carlo Schmid ir Herbert Wehner. Iš krikščionių demokratų — F. J. Strauss ir Dr. Kurt Kiesinger.

Dr. Adenaueris įspėja, kad laukimo taktika dėl ratifikavimo yra klaidinga.

— JAV rūmų įsteigtasis ypatingas komitetas ištirti Katyno žudynėms po ilgų ir nuodugnių tyrinėjimų nustatė, kad 1940 m. 15,000 lenkų karininkų Katyne buvo NKVD išžudyti. Komitetas prašo prez. Trumaną šį reikalą iškelti Jungtinių Tautų pilnates posėdyje. Toliau siūloma ištirti dar visą eilę sovietų masinių žudynių. Gal prieš ir prie Lietuvos, Latvijos, Estijos bolševikinių žudynių išaiškinimo.

JAV rašytojas John Steinbeck paskelbė atvirą laišką italų spaudoj komunistams. Būdinga, kad italų komunistų spauda visas nemalonias Steinbecko laiško vietas išcenzūravo. Tos išcenzūruotos vietos buvo išspausdintos "Tempo" laikraštyje. Tarp kitko ten rašoma: "Bakterijos, kurias Jungtinės Tautos Korėjoje mėto, yra maži lapeliai. Juose mėtomos pavojingiausios pasaulio bakterijos: tiesa. Tai yra bacila, kurios sovietai labiausiai bijo. Jie teisūs, jei jie šios tiesos bacilos bijo, nes ji kartą juos sunaikins. Mes prisipažįstame, kad tiesos bakterijas Korėjoje platiname. Ir tai dėl to mes esame išdidūs".

— MacArthur respublikonų kongrese Chicagoj pasakė reikšmingą politinę kalbą, kurioje smarkiai puolė Trumano ir demokratų politiką. Jis apkaltino demokratų, kad jie Rytų Europą atidavė bolševikams. Mes iš-

davėm vokiečių nelaisvius bolševikinei vergijai. Jis nurodė klaidas, kurias JAV padarė Azijoje. Savo kalboje gen. MacArthur iškėlė sen. Tafto tezes.

— Kroatų Tautinis Komitetas įteikė memorandumą JAV senato ypatingai komisijai, kuriame prašoma ištirti Bleiburgo ir Marburgo žudynes. Tuoj po vokiečių kapituliacijos 140,000 kroatų, kariavusių prieš bolševizmą, buvo atiduoti Tito žinion. Tito šiems kovotojams paruošė žiauresnį Katyno negu bolševikai.

— "Afrika — Woche" praneša, kad 1945 m. Kaerntene dvi rusų divizijos, kurios kovojo prieš bolševizmą, buvo išžudytos. Laikraštis prisimena tuos rusus, kurie buvo amerikiečių perduoti Sovietams ir kurie buvo Maskvoje raudonojoje aikštėj pakarti. Tai vis klaidos, kurias ir gen. MacArthuras prisimena.

— "8 Uhr Blatt" aprašo partizanų veiklą Lenkijoje ir kituose bolševikų okupuotose kraštuose. Korespondentas pažymi, kad ši partizanų veikla, kuri vyksta "Baltojo Voro" vardu, apima labai plačiai. Joje dalyvauja ukrainiečiai, lenkai, rusai, baltgudžiai ir, reikia manyti, pabaltiečiai. Šios organizacijos centras esąs Lenkijoje. Padaliniai esą visur. Netgi V. Vokietijoje esančios 4 šios organizacijos centrinės. Šioj kovoj dalyvauja 500,000 partizanų.

— Grotewohl Rytų Berlyne Koepenik rajone atidarė naują radijo siųstuvą, kuris bus nukreiptas agitacijai prieš amerikiečius.

— Bolševikinis rašytojas Ilja Eheenburgas bandė kviešti alijantus taikon. Bolševikai, prislėgdami tankais Lietuvą, taip pat tartiufiškai deklamavo apie taiką.

— Švedijoje sovietų šnipas Enbom brolis Martynas taip pat kaltinamas špionazu rusų naudai.

Gen. M. Ridgway, aplankęs Italiją ir Vokietiją, šiuo metu inspektuoja Norvegiją ir Daniją.

— D. Achesonas Vienoje pareiškė, kad JAV trokštamos Maskvos deklaracijos iš 1943 m. rėmuose nepriklausomos Austrijos. Tik bolševikai trukdą atkurti Austrijos nepriklausomybę. Mums rodos, kol bus laikomasi Maskvos deklaracijų, tol tikros Nepriklausomybės nei Austrija, nei Vokietija negaus.

— Australijos min. pirm. R. Menzies praneša, kad rugpjūčio mėn. Honolulu įvyks JAV, Australijos ir Naujosios Zelandijos karinių vadovybių konferencija Pietų pacifiko paktui sudaryti.

ANGLIJOJ.

— Churchill vyriausybė turi daug vargo su Labor Party padarytais įvairiais suvalstybiniais. Šiomis dienomis bus parlamente svarstomas gatvių prekių transporto atvalstybinimo įstatymas.

Iš BALFo Veiklos

BALFas praneša, kad yra galima išemigruoti į Kanadą ir Venezuelą. Norintieji išemigruoti į Kanadą kreiptis į artimiausią PLB komitetą ar seniuną, iš kur gaus Kanados Misijos blankus. Šiuos blankus užpildę siunčia: American Lithuanian Relief, Muenchen 27, Pienzenauerstr. 15. Kas nori, gali kreiptis tiesiog į Kanados Misiją: Mr. J. R. Rabillard, Karlsruhe, Redtenbacherstr. 11. telefonas 4225. Smulkesnių informacijų suteiks komitetai.

USA paskyrė 4,300,000 dol. šelpti tremtiniais, kurie yra atbėgę pro geležinę uždangą į Vakarus ne ankščiau 1941 m. birželio 1 d. ir vėliau iki šiam laikui. Dėl šios šalpos smulkmenų taip pat prašom kreiptis į komitetus.

BALFo direktorių Valdyba birželio mėn. išsiuntė į Vokietiją 3,809.59 dol. tremtiniais šelpti. Iš jų \$2,593.10 skiriama našlėms su mažais vaikais, našlaičiams, daugia vaikėms motinoms, seneliams, ligonims, džiovininkams ir vaikučiams kelti. Tuoj BALFas išsiunčia 8,000 svarų drabužių ir avalynės.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Atvykusieji iš Lietuvos į Vakarus pasakoja, kad 1951 m. pavasarį prie Telsių vyko dideli manevrai, kuriuose dalyvavo visos ginklų rūšys ir visa vyr. rusų karo vadovybė. Prie Kaišėdorių miške yra slapta karinė zona, kur jei ką pagauna, tuoj likviduoja. Įeiti į ją griežčiau siai uždrausta. Iš Klaipėdos kas naktį eina į vakarus Karaliaučiaus kryptimi kariniai transportai su kariais ir pabūklais, bet atgal grįžta tušti. Pakeliui dar ir dabar teberiošos sudažyti vagonai. Atvykusieji pasakoja, kad į Vokietiją esą pasiūsta taip pat bolševikų agentų.

M. Gedvila giria, kad "Koliškiais milijonieriais" pasidarė Šiaulių rajono "Liaudies kovotojas", Mariampolės rajone — Černichovskio vardo ir kt. O nuo tų "milijonų" iš tikro žmonės pusbadžiu gyvena. Kai kur dirvonuoja apie 50 proc. viso ploto. Nors kolchozai dabar padidinti iki 2,000 ha, bet per kiekvieną žiemą iš turimų karvių apie pusę padvesia. Padvesusias pakasa, o kailius atiduoda valstybei. Dar apie 50 proc. piaunama dalgiais.

Bolševikai giriasi, kad visur — net kaime — šviečia "Iličiaus lemputės", atsiteit — net ir kaimas suelekrintas. Tačiau taip nėra iš tikro. Pvz. net tokiam Kaune srovė nutrūksta ne tik kelias valandas, bet ir dienas. Jos vartojimas normuojamas, nutvėrus nelegaliai vartojant, atsipirkti galima nebent degtine.

Rašt. A. Vienuolis — žuškai, anot "S. L.", pareiškė, kad "tarybinei liaudžiai atiduos visas savo jėgas". Palekio jis apdovanotas tik "garbės pažymėjimu".

MUSŲ KAIMYNAI

— "Laisvoji Lietuva" spausdina pasikalbėjimą su Kanados Lenkų Centro pirmininku J. Pankovskiu, kuris pabrėžia, kad Vilnius buvo ir turi būti Lietuvos sostinė.

— "Amerikos Balsas" lenkų valandėlėje šiomis dienomis kalbėjo apie Vilnių, kaip lenkų miestą. Argi JAV duoda lenkams valandėles kiršinti tarp savęs tautoms?

Važiuojam į Pikniką

KUR PRAPUOLĖ TAS KELELIS?

Kur prapuolė tas kelelis, Kur pro kryžių ėjo; Kur paliko ta seselė, Kuri mane mylėjo?

Jau tas kelias užtvertas, Daržas pažarytas, Ir ašarų daug išgerta, Sesuo išvaryta...

Eisiu, eisiu — tuos namėlius, Kur aš gyvenu — Pažiūrėsiu be berasiu Jos brolių, nors vieną. O gal gyvą dar berasiu, Seną motinėle, Kuri norint kiek patiešys, Pasakys dukrelė.

— ELTA praneša, kad čekoslovakai kuria egzilinę vyriausybę. Ji bėsianti sudaryta iš Čekijos ir Slovakijos įvairių partijų, panašiai kaip mūsų VLIKas. Šios vyriausybės pirm. būsiąs Dr. P. Ženkliis, vicepirm. slovakų demokratų vadas dr. J. Letrichas. Mūsų žiniomis, ši vyriausybė nebus Slovakijos politinių sluoksnių pripažinta. Į ją taip pat neįeina gen. Prchalos grupė. Dauguma šios vyriausybės narių yra panašūs į p. Ripką, kurio Vatikanas nepriėmė audienicijoj dėl to, kad jis "Kašau statutu" atidavė Čekoslovakiją sovietams.

Ant. Vienožinskis

Ir nuėjau per laukelius, Pro žalias gireles, Dūsaudamas, vaitodamas, Liedams ašarėles...

Oi nelaimė, ką aš matau? Širdį ver, kaip yla: Numylėtoji mano vietoj Gyvena barzdyla. Nebėr jos brolio nė vieno, Visi išvaryti, Ir senutei motinėlei, Vartai uždaryti...

Oi, motute motinėle, Kur tavo dukrelė? Gal kukoja kur Samaroj Kaip gegužėlė. Oi, Dievuliau, kad galėčiau Kaip paukščiai skraidyti. Lėkčiau per dienas nakteles Meilės aplankyti.

ŽYMIJAI AMERIKIEČIAI

ANDREW HAMILTON Kolonialinio laikotarpio teisininkas, Andrew Hamilton (nesumaišyti su žymiuoju federalistu Alexander Hamilton), pagarsėjo, kaip tūlo vokiečio John Peter Zenger advokatas, gynęs pastarąjį nuo kaltinimų šmaiztų, kai jis savo laikraštyje aprašė, jog vietinis gubernatorius kišasi į teismų veiklą. Kada teismas ir gubernatorius prigązdino vietinius teisininkus nesikišti į šią bylą Zengerio draugai nuvyko į Philadelphia ir slaptai prisikalbino šiai bylai Andrew Hamilton, buvusį Pennsylvanijos provincijos gynėją.

Hamiltonas žinojo, kad įstatymus jei teismui pasisektų įrodyti, kad Zengerio straipsnis buvo šmeižtas, tai ginamasis skaudžiai nukentėtų. Todėl Hamiltonas pareikalavo, kad būtų sukvietas Grand Jury Teismas, kuris nuspręstų katras yra falsifikatorius. Teismui nesutikus, jis kreipėsi tiesiai į

Jury komisiją savystoviai šią bylą ištirti: jei Zengeris buvo teisus jis turi būti išteisintas, jei jis būtų nuteistas už šmeižimą, kai tuo tarpu faktai parodytų, jog jis rašė tiesą, tai tokiu atveju valdininkai galės nustelbti visas naujienas kurios jiems tik būtų nepatogios. Jury nedelsdama išaiškino, jog kaltinimai prieš Zengerį buvo neparemti. Jų nuosprendis, Hamiltono sumanumo dėka, vėliau tapo įstatymu. New York miestas išreiškė savo dėkingumą Hamiltonui "už jo pastangas apginti žmonijos teises ir spaudos laisvę".

Vėliau, Andrew Hamilton net buvo vadinamas "Revoliucijos dienos didvyriu."

— JAV įvyko Liet. Krikščionių Demokratų partijos suvažiavimas. Partijos Komiteto pirmininku išrinktas Pranas Vainauskas, buvęs valdininkas.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir Žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UŽSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Primam Užsakymus Per Paštą 14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

VAIRPAI SIKAMBA

Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, Los Angeles, California. 180 puslapių. Įdomi pasaka apie našlaičio Rapoliuko gyvenimą tarp svetimųjų ir kaip jis rado prietelių ir pagaliau nuolatinius namus ir gerą globą.

Reumatiški Skausmai

DEKENSIO Gailėna Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galbūt šioms šlydydama galin-gai, išstiprus reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaidėjimą ir tirpimą, diėglus, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tameta pagelbės. Nėguk ligiau, bet tuojau įsigyk DEKENS OINTMENT, arba "asykita" dirbtuve. Kaina 2 oz. \$1.00, 4 oz. \$2.00. Išskirtinė dėžė — 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekmes ar grąžinam pinigus. DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Pelningas Darbas

Reikalaujame Agentų ir Aгентų platinti Lietuvių "dirbystės skirtin-gus vaistus ir JUOKU rekordus (plokštėles), Agentams tai yra aukso kasyklos. Tuojau "asykite" dėl platesnių informacijų: DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Buk Sveikas

... SAK-SAK OINTMENT — Naujausia, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supradūmo, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEKVINIŲ ir PŪKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonųjų gyria (hemorrhoidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandei visokius, tai dar išbandyt geriausius. Užtikrinam pasokmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$1.00. Didelis dėžė \$3.00. DEKENS' PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J. 16-36

Haufo Pasakos

KARAVANAS,

Nemuno leidinys, Chicago, Ill. 114 puslapių Pasakų knygelė su paveikslais. Vladas Vijeikis piešė viršelį, R. Brendamouro iliustracijos. Haufo pasakos yra tinkamos skaityti visokiame amžiu, turi labai kilnių ypatybių, kurios traukia į save skaitytojo širdį.

DU BIČIULIAI

Dar Lietuvos nepriklausomybės žydėjimo laiku. Jau prieš Didįjį karą mūsų Tėvynė Lietuva neteko daug savo sūnų ir dukterų. Vienus nubloškė tremtis į Rusijos gilumą, kiti vyko patys į platų pasaulį laimės ar geresnio gyvenimo ieškoti. Vieni iš jų grįžo į Lietuvą, kiti ten susikūrė gyvenimą ir liko Lietuvai nežinomi, o dar kiti kiek įsikūrė neužmiršo jos, dažnai lankė ir net savo uždirtas sutauptas siuntė, kad tik gražiau atrodytų tėviškė drauge ir Tėvynė. Žinoma, tu žmonių klajoklinis gyvenimas nebuvo rožėmis klotas. Jie turėjo daug vargo pakelti, daug kovoti, dažnas net ir sveikata, prarado ar net ir gyvybę paaukojo. Bet kiti, nugalėję sunkias gyvenimo kliūtis gražiai kūrėsi, neužmiršo Tėvynės ir savo tautiečių. Iš to, laiko Amerikos emigrantų ponui Adomui Kašetai ir ponui Banadui ir Izabeliai Mortunams šiais metais sueina apie keturiasdešimt penki metai kaip jie gyvena antrojo savo Tėvynės Amerikoje. Tačiau jie niekad neužmiršta ir Lietuvos, siejojasi jos reikalais ir dažnai prideda net stamboką auką.

Šiuos du bičiulius iš gražaus džiukijos krašto, nuo plačių Merikio pakrančių Amerika išviliojo vos suėjęs septyniolikai metų. Bet jų kurimos keliai buvo labai skirtingi.

P. Adomas Kašeta patenka į Angliją, Škotiją ir ten išgyvena apie du metus. Tačiau jaunuolio vėžlumas nenurimo. Jam pradėjo Anglijoje darytis ankštą vienumą sunku kurtis ir jo apskurumas nuveda jį į uostą. Čia jis gauna darbą, pagaliau įsirašo dirbti laivuose. Čia jam atsidaro naujas gyvenimas. Jis patenka į Ispaniją, Portugaliją, Braziliją ir kitas pasaulio šalis. Pagaliau jis atplaukia į Ameriką ir sustoja porai dienų Los Angeles uoste. Jo kaip darbininko laivo kapitonas neleidžia išeiti iš laivo, bet ir čia Ad. Kašeta panaudoja savo apskurumą ir su draugu atsiduria mieste. Po dienos klaidžiojimų jie nesusiranda savo laivo, nėra nakvynės, o kisenėje tik vienas doleris ir dešimt centų. Ir kur dėtis? Kąžis kokis nujautimas nuveda į paprastą smulkių prekių krautuvėlę. Bet čia jam nusišypsuoja laimė. Tos krautuvėlės savininkas Lietuvos žydėlis. Šitas žydėlis jam papasakoja apie Amerikos gyvenimą, apie lietuvius. Ir anksti rytą Ad. Kašeta su savo paskutiniu doleriu važiuoja į Baltimore. Čia jis susiranda pažįstamų lietuvių ir pradeda vėl naują emigranto gyvenimą. Tačiau Baltimore jo nusiviliojo ir jis patenka į Worcesterį. Worcesteris gauna virėjo darbą Denholm & McCay Co. ir čia dirba iki šiai dienai. Per ta iš-

gyventą laiką Amerikoje Ad. Kašeta du kartus aplanko Lietuvą. Jis net galvojo Lietuvoje užbaigt savo amžių, bet besinaukiant juodiems karo debesims Lietuvos padangėse jis vėl sugrįžta į Ameriką. Tačiau jis galvoja ir laukia kada vėl Lietuva bus laisva grįžti į Lietuvą padėt jai atsikurt. Dabar Ad. Kašeta turi atostogas ir lankosi pas savo senus pažįstamus Clevelande, Chicagoje ar kur kitur. Taigi, linkime Ad. Kašetai linksmam praleisti atostogas, laimingai sugrįžti prie darbo ir darbuotis visuomeninėje veikloje.

Antrasis jaunas septyniolikmetus emigrantas Banadas Mortūnas. Jis tiesiai atvažiuoja į Ameriką. Bet ir jis neapsiejo be vargo nuotikių. Pradžioje dirbo labai sunkiai už mažą atlyginimą. Bet vėliau, kaip darbštus ir sąžiningas darbininkas gavo darbą užraktų fabrike Terryville, Conn. Šitame fabrike išdirbo keturiasdešimt metų. Šiais metais suėjo Banadui Mortūnui šešiasdešimt penki metai ir jau gali gauti šenatvės pensiją. Bet jo geras būdas ir energija didelė darbe praktika palieka jį dirbti neribotam laikui. Banadas Mortūnas pakliuvęs į Ameriką surado ne tik savo antrą Tėvynę, bet ir savo šeimyninę laimę. Jis vedė taip pat jauną emigrantę Izabelę Svikliūtę. Juodu gražiai per visą laiką gyvena. Jie taip pat aplankė Lietuvą. Jiems abiem lygiai rūpėjo ir dabar rūpi Lietuvos reikalai. Jie nepagalėjo nusiūsti sunkiai uždirtą dolerį į Lietuvą, kad jų tėvų sodyba gražiai atrodytų, nepagalėjo paaukoti auką jos reikalams. Taip pat daug sušelpė naujųjų tremtinių Vokietijoje, lygiai ir dabar neatsilieka niekur nuo aukos ir dirba visuomeninį darbą.

P. Mortūnai dabar gyvena mažojoje Lietuvių kolonijoje, bet jie žada persikelti į Worcesterį, įsijungti į plačią veiklą. Lietuvos reikalams, o kada bus laisva Lietuva aplankyti ją dar kartą.

Linkime, kad šitie seni džiukijos bičiuliai greitai susitiktų Worcesteris ir, pagaliau, kad vėl aplankytų Nepriklausomą Lietuvą kartu.

Nedzingės krūmas

Svarbus Susirinkimas

SLA 57 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 7, 1952, Klubo salėje, 12 Vernon St., 7:30 val. vak.

Narei būtina dalyvaukite šiame susirinkime, nes Seimo Delegatai išduos raportus apie organizacijų stotį.

Sekr.

NAUJA KNYGA!

Ką tik išėjo iš spaudos K. Kl. Cirtauto knyga: "Skaušmo Pergalė", vienodienoraščio fragmentai. 186 pusl. Kaina \$1.50. Užsisakyti: "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Tuščias Kambarys

Dviem merginoms ar moterei, su centraliniu šildymu. Visi patogumai. Malonėkite telefonuoti, 2-9030.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programą ateinančią sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis: 1—Falcons Radio Ork. 2—Artistė Ona Kublienė iš Cambridge, Mass. 3—Magdutės pasaka. 4—Dialogas "Moteris Gamtiškai Viršija Vyrus."

Po programos prašome parašyti laišką ar atvirutę į stotį WHITE, Lithuanian Program 25 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes porit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway., So. Boston 27, Mass.

Viešnia Iš Florida

Ponia Julė Styles, iš Miami, Florida, praleidžia vasarą Naujojoje Anglijoje. Ji lankosi pas gimines ir pažįstamus Connecticut ir Massachusetts valstijose. Paskutines šias savaites lankėsi Worcesteris ir dalyvavo lietuvių parengimuose. Šią vasarą Ponia Styles ketina aplankyti savo skaitlingus pažįstamus New Hampshire ir Maine valstijose. Ponia Julė Styles seniau gyvendavo Worcesteris, tai čia kaip jos namai ir delto ilgiausia būna.

Šv. Jurgio Draugijos Susirinkimas

Šv. Jurgio Draugijos susirinkimas pentadienį rugpjūčio 1 d., 7:30 v. vak. Liet. Pil. Kl. patalpose, 12 Vernon gatvės. Malonėkite visi nariai skaitlingai dalyvauti, nes draugija rengiasi prie pikniko sekmadienį, rugpjūčio 10 d. J. Babrausko paviljone. Tai kad galėtumėm viską gerai sutvarkyti ir visus tinkamai priimt. A. V. D.

Nuoširdi Padėka

L.A.S. Worcesterio skyriaus pirmininkui p. M. Lunekui ir L.A.S. Worcesterio skyriaus nariams už suteiktą man laike mano ligos moralinę, bei materialinę paramą.

Taipgi savo globėjams pp. Baziliauskams, Mažuknams, Rice ir poniai Mitchell už suteiktą pagalbą man ir mano šeimai laike mano ligos.

Visiems nuoširdus mano ačiū. Jonas Č. Šikštėnas

Boston, Mass.

Boston'o Advokatų Sąjungos Sąjungos Valdyboje 1952-1953 Metams Yra Vėl Lietuvis Advokatas

Advokatas A. O. Shallna su nauja valdyba buvo perrinktas būti nariu Committee on Unlawful Practice of the Law of the Boston Bar Association.

Lankėsi "Am. Lietuvis" Redakcijoj

Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvis" redakciją aplankė muzikas J. Ališauskas iš Amsterdam, N. Y. kurs dalyvavo J. Žemaičio vedamo lietuviško radio piknike, Maironio parke.

— Redakciją atlankė ponas Justas Mašiotas, iš Chicago, Illinois. Jisai atvyko į Worcesterį atlankyti savo gimines ir padėkoti už atsiųstas garantijas. Jisai turi kelias dienas praleido.

Edward Yanover's PACKAGE STORE Ušaliko TADCASTER Alų \$2.95 už dėžę, plus už bonkas Rusišką Degtinę—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrimus Vistiniai ir Importuoti Gėrymai Pristatom i Namus Pašaukite Tel. 2-3381 278 Millbury gatvės Pristatymas nemokamai—perkant alaus dėžę

Reikalinga Agentų

Studentai, nepilną laiką dirbantieji, gera proga sunaudoti liuoslaikį naudingai užrašant naujų skaitytojų "Amerikos Lietuviui". Už kiekvieną naują skaitytoją galite užsidirbt po dolerį. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

HARDWICK, MASS.

SIOS APYLINKĖS LIETUVIŲ DARBUOTĖ

Nors pirmutinis lietuvis čia apsigyveno apie 1864 metais, tačiau jų nedaug apsigyveno, nes kitokių darbų nebuvo kaip tik ukininkauti. Progai pasitaikius išsikeldavo į kitus miestelius, ypač Worcester, Mass. Pirmutinis lietuvis kurs atvyko į Hardwick paskui persikėlė į Worcesterį. Dabar sueiname daug senesnio amžiaus lietuvių, kurie užklausa kaip einasi viskas Hardwicke. Mat prisimena pirmutines vargo dienas. Išskyrus apie dešimt lietuvių šeimų, kurie gyvena Gilbertville, didžiama mūsų tautiečių gyvena savo ukiuose, visi pasiturinčiai. Veik visi veda gyvulių ir pieno ukius įsitaisę naujoviškas mašinas. Mūsų jaunieji ukininkai neatsilikę. Dažnai amerikoniškuose laikraščiuose matyti mūsų jaunų ukininkų paveikslus, nes jie pirmieji bando naujausias mašinas ir visuomet ieško pagerinimų, pavyzdingi žemdirbiai.

Hardwicko lietuviai ne vien geri ukininkai, jie veikia politikoje, susipratę piliečiai. Jie turi savo miestelio valdžioje lietuvių "Selectman", jau per 17 metų, tai yra Stanley Mikelk. Mikelkas yra geros širdies žmogus, visiems tarnaujantis demokratų partijos veikėjas ir dabar statomas kandidatu į Massachusetts valstijos senatorius. Mums visiems svarbu jį paremti, o užtai jis mūsų reikalais ir gerove rūpinsis. Jisai turi mokslo ir patyrimo pakankamai ir vertas mūsų paramos.

Rengiamas Didelis Piknikas

Hardwicko lietuvių ir kitų tautų demokratų kartu rengia didelį pikniką, sekmadienį rugpjūčio (August) 17-tą, Leo Tamkaus ūkyje, Wheelright, Mass. Parengimas prasidės 12-tą val., pietūs bus 2-trą val. Rengėjai užtikrina, kad bus puikūs pietūs. Svečiai bus pilnai patenkinti, bus visokių gėrymų, įvairių valgių, kaip tai karštų šuniukų, saldžių kukuruzų ir mažų klemų, kuriuos patys galėsite kepti prie karštos ugnelės ant upės krantų, o kitus valgius pagamins mūsų jaunos kartos šeiminkės. Jos užtikrina, kad atsilankę svečiai bus patenkinti. Apart to, bus muzika, kuriai griežiant, bus galima jauniems pasižokti ant žolės.

Tarp aukštųjų svečių bus valdininkų, kaip tai Kongreso Atstovai Philip Philbin, Harold Donohue, Leit. gub. Sullivan, Valst. Sen. George Wells, Kandidatas į J. V. Senatą Kennedy, J. A. Aspero ir daugelis kitų. Tikimas, kad bus adv. Grigalius ir kiti žymūs lietuviai. Išviso bus apie 20 žymių svečių. Dalyviai piknike turės progą išgirsti ką jie pasakys ir su jais susipažinti. Piknikas bus tikrai įvairus. Tiki-

Rugpiučio (August) mėn. 3d 1952 m

Babrausko Pavilione, Leicester, Mass

LIETUVAI REMTI D-JOS I SKYRIAUS RUOŠIAMAS

DIDELIS IR IDOMUS

PIKNIKAS,

kurio visas pelnas skiriamas šalpos reikalams.

Veiks geras bufetas bei užkandinė.

Sokiams gros linksmas orkestras.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir linksmai praleisti laiką

LRD I SKYR. VALDYBA

mės susilaukti daug lietuvių ir kitų tautų svečių iš apylinkių miestelių, o ypač iš Worcesterio. Mes fermeriai norėtumėm pamokyti miestiečius kaip kepti kukurus.

Norintieji pilnus pietus prieš stalą, turės nusipirkti tiktus, \$2.25 ypatai, \$1.25 jaunamėčiams vaikams. Tikietai pietums bus parduodami iki rugpjūčio 12-tos. Po tos dienos nebus parduodami, todėl prašome išigyti tiktus ankščiau, kiek galima. Worcesteris galėsite gauti tiktus pas demokratų organizacijos pirmininką Adomą Bagužinską, Juozą Šalavieją ir J. Krasinską. Kiti malonėkite kreiptis pas Rengimo Komisijos pirmininką A. Tamkų, Box 161, Tel. 3826, Gilbertville.

Lietuviška Radio Programa Aną vakarą važuoju automobiliu ir klausausi radio. Išgirdau sekančius žodžius: Gerbiamieji

Atostogauja

Ponai A. Tamkai atostogavo porą savaitių New York. Ponas Vitas Gudauskas buvo išvykęs į Detroit, Michigan kelias savaites. Panelė Jadviga Ramonas praleido dvi savaites Bostone. Visi sugrįžo rudesni.

Hardwicko Farmeris

HASHEN BROS. TRUCKING CO.

Tarp - Valstijų Vežimas - Kraustymas

Greitas ir Pasitikėtinas Patarnavimas

127 GRAFTON GATVĖS - WORCESTER 8, MASS.

TEL. 3-3014 - 3-0984

BONAI - IDĖLIAI

BENDRI FONDAI

GIBBS AND CO.

507 MAIN GATVĖS - WORCESTER - 215-216 PARK BLDG. - TEL. 4-4404 - 4-2851

Malonėkit Prisiųst Man Informacijas:

— Idėlai Vardas — Bonai Adresas — Bendri Fondai Miestas

Agentas: M. Murphy, 38 Harvard St., Worcester, Mass.

NANTASKET PAJURĮ

Puikiausias Pajūris Prie Atlantiko Pakraščio Autobusai Išvyks Iš Salem Aikštės Stoties Šeštadieniais, Sekmadieniais, Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šventėms — 9-tą valandą ryto. Sugrįž 7-tą valandą vakare

Suaugusiems \$2.75 - Vaikams \$2.00

inimant taksas ten ir atgal vaikams jaunesniems 14 metų

